

GRUPA KAPITAŁOWA HARPER HYGIENICS S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok
od 1 stycznia 2017 do 31 marca 2018 r.

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Przychody ze sprzedaży	5.4.1	312 498,7	202 873,9
Koszt własny sprzedaży	5.4.2	(252 823,4)	(150 177,4)
Zysk brutto na sprzedaży		59 675,3	52 696,5
Koszty sprzedaży	5.4.2	(41 207,1)	(30 930,5)
Koszty zarządu	5.4.2	(27 465,3)	(23 461,2)
Pozostałe przychody operacyjne	5.5	7 602,8	4 128,0
Pozostałe koszty operacyjne	5.6	(6 769,0)	(3 624,1)
(Strata)/Zysk na działalności operacyjnej		(8 163,3)	(1 191,3)
Przychody finansowe	5.7	3 667,2	71,2
Koszty finansowe	5.8	(6 694,5)	(5 076,4)
(Strata)/Zysk przed opodatkowaniem		(11 190,6)	(6 196,5)
Podatek dochodowy	5.9	858,9	1 163,6
Strata netto		(10 331,7)	(5 032,9)
Składniki innych całkowitych dochodów, które zostaną następnie przekwalifikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(444,2)	570,7
Przeklasyfikowanie do wyniku okresu różnic kursowych w związku z utratą kontroli		680,4	-
Efekt wyceny instrumentu zabezpieczającego	5.24.b.3.2	8,1	177,7
Składniki innych całkowitych dochodów, które nie zostaną przekwalifikowane na zyski lub straty			
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		17,4	54,6
Całkowite dochody (straty) ogółem		(10 070,0)	(4 229,9)
Strata netto		(10 331,7)	(5 032,9)
W tym przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(10 331,7)	(5 032,9)
Całkowity dochód/ (strata) ogółem przypadający:		(10 070,0)	(4 229,9)
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(10 070,0)	(4 229,4)
Strata na jedną akcję (w PLN)			
podstawowa	5.23	(0,16)	(0,08)
rozwodniona	5.23	-	-

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami objaśniającymi od str. 6 do str. 61 skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowiącymi jego integralną część.

2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	Na dzień 31.03.2018 (tys. PLN)	Na dzień 31.12.2016 (tys. PLN)
I. Aktywa trwale (długoterminowe)		172 608,2	180 650,8
Rzeczowe aktywa trwale	5.10	142 258,6	154 201,8
Nieruchomości inwestycyjne	5.10.1	-	2 175,5
Wartości niematerialne	5.11	1 116,8	1 301,9
Wieczyste użytkowanie gruntów	5.12	6 164,5	6 255,9
Aktywa finansowe		5 312,9	-
- udzielone pożyczki		5 312,9	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5.9	17 755,4	16 715,7
II. Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		79 097,5	54 616,9
Zapasy	5.15	30 951,8	21 144,9
Należności handlowe i pozostałe należności	5.16	39 724,2	27 150,0
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5.14	7 863,5	1 108,9
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5.17	558,0	5 213,1
Aktywa razem		251 705,7	235 267,7

PASywa	Nota	Na dzień 31.03.2018 (tys. PLN)	Na dzień 31.12.2016 (tys. PLN)
I. Kapitał własny		72 313,1	82 383,2
Kapitał akcyjny	5.18.1	1 545,6	1 545,6
Kapitał zapasowy	5.18.2	73 791,1	79 172,2
Kapitał z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	(236,2)
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		(169,5)	(195,0)
Kapitał rezerwowý z wyceny programów motywacyjnych	5.18.3	-	-
Zyski zatrzymane / niepokryte straty	5.18.4	(2 854,1)	2 096,6
II. Zobowiązania długoterminowe		42 281,9	59 854,6
Rezerwa na odprawę emerytalną	5.19	241,6	220,3
Kredyty otrzymane	5.20	38 000,0	58 000,0
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego i faktoringu	5.21	49,1	1 089,5
Zobowiązanie z tyt. odroczonego podatku dochodowego	5.9	-	4,6
Zobowiązania inwestycyjne	5.22	-	-
Wycena instrumentów pochodnych	5.24.d	255,9	-
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5.22	3 735,3	540,2
III. Zobowiązania krótkoterminowe		137 110,7	93 029,9
Kredyty otrzymane	5.20	39 470,9	26 801,3
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego i faktoringu	5.21	800,5	3 177,1
Zobowiązania z tyt. podatku dochodowego		101,9	-
Zobowiązania handlowe, inne zobowiązania krótkoterminowe i rozliczenia międzyokresowe	5.22	96 737,4	62 803,2
Wycena instrumentów pochodnych	5.24.d	-	248,3
Pasywa razem		251 705,7	235 267,7

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi od str. 6 do str. 61 skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowiącymi jego integralną część.

3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2016 DO 31 MARCA 2018

	Kapitał akcyjny (tys. PLN)	Kapitał zapasowy ogólny (tys. PLN)	Kapitał z tyt. stosowania rachunkowości zabezpieczeń (tys. PLN)	Kapitał z przeliczenia jednostek zagranicznych (tys. PLN)	Kapitał z wyceny programów motywacyjnych (tys. PLN)	Zyski zatrzymane (tys. PLN)	Kapitał przypadający akcjonariuszom dominującej jednostki (tys. PLN)	Razem (tys. PLN)
Stan na 01 stycznia 2016 roku	1 545,6	74 851,3	(427,3)	(806,9)	4 320,9	6 671,1	86 154,7	86 154,7
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy								
Strata netto okresu	-	-	-	-	-	(5 032,9)	(5 032,9)	(5 032,9)
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	232,3	570,7	-	-	803,0	803,0
Korekta konsolidacyjna*	-	-	-	-	-	458,4	458,4	458,4
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	232,3	570,7	-	(4 574,5)	(3 771,5)	(3 771,5)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Dopłaty od i wpłaty do właścicieli								
Koszt płatności w formie papierów wartościowych rozliczanych w instrumentach finansowych [nota 5.18.3]	-	4 320,9	-	-	(4 320,9)	-	-	-
Dopłaty od i wpłaty do właścicieli ogółem	-	4 320,9	-	-	(4 320,9)	-	-	-
Podział wyniku	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	1 545,6	79 172,2	(195,0)	(236,2)	-	2 096,6	82 383,2	82 383,2
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy								
Strata netto okresu	-	-	-	-	-	(10 095,6)	(10 095,6)	(10 095,6)
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	25,5	236,2	-	(236,2)	25,5	25,5
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	25,5	236,2	-	(10 331,8)	(10 070,1)	(10 070,1)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Dopłaty od i wpłaty do właścicieli								
Koszt płatności w formie papierów wartościowych rozliczanych w instrumentach finansowych [nota 5.18.3]	-	-	-	-	-	-	-	-
Dopłaty od i wpłaty do właścicieli ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział wyniku / pokrycie straty	-	(5 381,1)	-	-	-	5 381,1	-	-
Stan na 31 marca 2018 roku	1 545,6	-	(169,5)	-	-	(2 854,1)	72 313,1	72 313,1

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale należy analizować łącznie z notami objaśniającymi od str. 6 do str. 61 skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowiącymi jego integralną część.

* W procesie konsolidacji nastąpiła korekta związana z eliminacją naliczonych odsetek od jednej z pożyczek udzielonych jednostkom zależnym

4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
A. Działalność operacyjna			
I. Zysk za rok bieżący		(10 331,7)	(5 032,9)
II. Korekty razem		28 816,9	11 620,4
1. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnej		14 194,0	12 621,3
2. (Zysk) z działalności inwestycyjnej	5.31.a	(2 983,4)	(47,2)
3. Odsetki dotyczące działalności finansowej i inwestycyjnej	5.31.b	5 324,1	3 575,9
4. (Zyski) / straty z tyt. różnic kursowych	5.31.c	(29,1)	341,8
5. Podatek dochodowy		(858,9)	(1 163,6)
- wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów		(858,9)	(1 163,6)
- zwrócony w okresie sprawozdawczym		-	-
6. Zmiana stanu pozycji bilansowych		16 497,3	(3 996,4)
- zmiana stanu zapasów		(9 807,4)	317,0
-zmiana stanu rozrachunków, rezerw i rozliczeń międzyokresowych	5.31.d	26 304,7	(4 313,4)
7. Inne korekty	5.31.e	(3 327,1)	288,6
III. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		18 485,2	6 587,5
B. Działalność inwestycyjna			
I. Wpływy		492,1	93,6
1. Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		100,8	66,9
2. Otrzymane spłaty pożyczek / obligacji		391,1	-
3. Otrzymane odsetki		0,2	26,7
II. Wydatki		(7 720,0)	(2 499,2)
1. Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(7 720,0)	(2 499,2)
III. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(7 227,9)	(2 405,6)
C. Działalność finansowa			
I. Wpływy		17 350,1	4 985,7
1. Kredyty otrzymane i inne wpływy finansowe		17 350,1	4 985,7
II. Wydatki		(33 262,5)	(17 385,9)
1. Spłaty kredytów		(25 354,5)	(9 500,0)
2. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego i faktoringu		(3 194,9)	(4 227,8)
3. Odsetki		(4 713,1)	(3 658,1)
IV. Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(15 912,4)	(12 400,2)
D. Przepływy pieniężne netto, razem		(4 655,1)	(8 218,3)
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		(4 655,1)	(8 218,3)
F. Środki pieniężne na początek okresu		5 213,1	13 431,4
G. Środki pieniężne na koniec okresu	5.17	558,0	5 213,1

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi od str. 6 do str. 61 skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowiącymi jego integralną część.

5. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

5.1. INFORMACJE OGÓLNE

5.1.1. Jednostka dominująca

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Harper Hygienics S.A. („Grupa”, „ Grupa Kapitałowa”) jest spółka Harper Hygienics S.A. (do dnia 25 września 2007 roku Harper Hygienics Sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie ul. Raclawicka 99 („Spółka”, „Spółka dominująca”, „Jednostka dominująca”) utworzona aktem notarialnym z dnia 17 grudnia 1990 roku.

Harper Hygienics S.A. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000289345.

Jednostka dominująca została zawiązana na czas nieograniczony.

Od dnia 16 lipca 2010 roku jednostka dominująca notowana jest na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, skład Zarządu Jednostki dominującej jest następujący:

- Rafał Szczepkowski   - Prezes Zarządu,
- Amit Tilani   - Członek Zarządu

W dniu 15 marca 2017 r. pan Robert Neymann złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Jednostki dominującej.

W dniu 20 czerwca 2017 r. na posiedzeniu Rady Nadzorczej Jednostki dominującej został powołany do Zarządu pan Rafał Szczepkowski, który pełni funkcję Prezesa Zarządu spółki Harper Hygienics S.A.

W dniu 21 sierpnia 2017 r. pani Agnieszka Masłowska złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Jednostki dominującej.

W dniu 30 listopada 2017 r. na posiedzeniu Rady Nadzorczej Jednostki dominującej powołano do Zarządu pana Amita Tilani powierzając jemu funkcję Członka Zarządu spółki Harper Hygienics S.A.

W dniu 4 czerwca 2018 r. pan Jacek Kalinowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Jednostki dominującej.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego w skład Rady Nadzorczej Jednostki dominującej wchodzi:

- Maralbek Gabdsattarov,
- Valeri Kulitski,
- Dmitrii Renev,
- Mykhayl Murashko,
- Adam Jan Pieniacki,
- Piotr Leszek Kaczmarek.

W dniu 15 marca 2017 r. w wyniku zmiany głównego akcjonariusza rezygnację z funkcji członków Rady Nadzorczej złożyły następujące osoby: Michał Antoni Rusiecki, Mateusz Tomasz Grochowicz, Agnieszka Świergiel, Andrzej Kacperski, Robert Jankowski.

W dniu 15 marca 2017 r. na Walnym Zgromadzeniu Jednostki dominującej powołano czterech nowych członków Rady Nadzorczej: pana Maralbeka Gabdsattarova, pana Dmitrijsa Kostojanskisa, pana Mykhayla Murashko, pana Valeria Kulitskiego.

W dniu 28 września 2017 r. pan Mykhayl Murashko zrezygnował z funkcji członka Rady Nadzorczej Harper Hygienics S.A.

W dniu 31 października 2017 r. został powołany do składu Rady Nadzorczej spółki Harper Hygienics S.A. pan Dmitrii Renev.

W dniu 19 grudnia 2017 Zarząd spółki Harper Hygienics S.A. otrzymał oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji członka w Radzie Nadzorczej Jednostki dominującej od pana Dmitrija Kostojanskij.

W dniu 18 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Harper Hygienics S.A. podjęło uchwałę o powołaniu w skład Rady Nadzorczej Jednostki dominującej pana Mykhaylo Murashko.

5.1.2. Przedmiot działalności i struktura Grupy Kapitałowej

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest produkcja i dystrybucja artykułów higieniczno-kosmetycznych.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego Jednostką dominującą dla Grupy Kapitałowej jest RADVILLE posiadająca 66 % akcji.

Pakiet blisko 60% akcji Jednostki dominującej należący do dotychczasowego wiodącego akcjonariusza, Radville Investments został zakupiony przez łotewską spółkę iCotton, należącą do Grupy Cotton Club (raport bieżący nr 14, 15 i 16 /2017 z dnia 15 marca 2017 r.). Następnie w wyniku zakończenia wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji Harper Hygienics S.A. w dniu 23 czerwca 2017 r. Spółka iCotton osiągnęła próg 66% głosów w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki. W konsekwencji tych transakcji Harper Hygienics jest częścią struktury dużej grupy z pokrewnej branży produkującej i dystrybuującej artykuły higieniczno-kosmetyczne.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla została osoba prywatna (Maralbek Gabdsattarov).

Zgodnie ze zmianą Statutu Jednostki dominującej przyjętą Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 14 listopada 2016 roku nastąpiła zmiana roku obrotowego dla Harper Hygienics S.A. Rokiem obrotowym Jednostki dominującej jest rok trwający od 1 stycznia 2017 r. do 31 marca 2018 r.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Jednostkę dominującą w dającej się przewidzieć przyszłości.

Zarząd dostrzega ryzyka związane z funkcjonowaniem jednostki dominującej, jednakże w opinii Zarządu założenie kontynuacji działalności Harper Hygienics S.A. jest zasadne, ponieważ występujące zagrożenia zostały rozpoznane i podjęto działania mające na celu ich ograniczenie oraz wyeliminowanie.

W nocie 5.25 opisano zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Grupy na 31 marca 2018 roku oraz działania i założenia na przyszłość.

Jednostka dominująca posiada 100% udziałów w Spółce ANV Sp. z o.o. w likwidacji.

ANV Sp. z o.o. w likwidacji („ANV”) została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 30.12.2016 r. w celu prowadzenia działalności produkcyjnej. Z uwagi na zmianę właściciela Spółki Radville, tj. głównego akcjonariusza Harper Hygienics S.A., potencjał ANV nie został wykorzystany i w dniu 28 czerwca 2017 r. Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania ANV z dniem 30 czerwca 2017 r. Na likwidatora ustanowiono Panią Edytę Jaworek z prawem do samodzielnej reprezentacji

5.1.3. Waluta funkcjonalna i sprawozdawcza, zastosowany poziom zaokrążeń

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zaprezentowane w polskich złotych (PLN, zł), które są walutą prezentacji danych finansowych Grupy i walutą funkcjonalną Jednostki dominującej oraz jednostki zależnej ANV Sp. z o.o. Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

5.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

5.2.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A. obejmujące okres zakończony 31 marca 2018 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (MSSF UE).

5.2.2. Zastosowanie nowych i zweryfikowanych standardów MSSF UE

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie dla okresów rocznych kończących się w dniu 31 marca 2018 roku

Zatwierdzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych kończących się 31 marca 2018 roku:

- Zmiany do MSSF 4 „**Umowy ubezpieczeniowe**”. Zmiany wprowadzają dwa opcjonalne rozwiązania, podejście nakładkowe oraz podejście odraczające, w celu zmniejszenia wpływu różnych dat wejścia w życie MSSF 9 *Instrumenty Finansowe* oraz mającego się ukazać standardu dotyczącego umów ubezpieczeniowych. Różne daty wejścia w życie tych przepisów mogą spowodować czasową zmienność wykazywanych wyników oraz niedopasowania księgowo.

Zmiany wprowadzają:

- opcje dla spółek wystawiających umowy ubezpieczeniowe, aby zmienność wyników wynikającą z zastosowania MSSF 9 ujmować w innych całkowitych dochodach do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego umów ubezpieczeniowych; oraz
- opcję dla spółek, których działalność jest przede wszystkim związana z ubezpieczeniami, czasowego zwolnienia ze stosowania MSSF 9 do roku 2021. Spółki, które odroczą zastosowanie MSSF 9, będą nadal stosowały przepisy MSR 39 *Instrumenty Finansowe*.

Zmiany obowiązują w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie,

- MSSF 9 „**Instrumenty Finansowe**” (2014). Nowy standard zastępuje zawarte w MSR 39 *Instrumenty Finansowe*: ujmowanie i wycena wytyczne na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych, w tym wytyczne dotyczące utraty wartości. MSSF 9 eliminuje też istniejące obecnie w MSR 39 kategorie aktywów finansowych: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. Zgodnie z wymogami nowego standardu, w momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe winny być klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartość i godziwej przez inne całkowite dochody.

Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są następujące dwa warunki:

- aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu; oraz
- jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.

W sytuacji, gdy powyższe warunki nie są spełnione (jak to ma miejsce na przykład w przypadku instrumentów kapitałowych innych jednostek), składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej.

Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku bieżącego okresu, za wyjątkiem aktywów utrzymywanych w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów zarówno w celu uzyskania przepływów pieniężnych z kontraktów jak i ich sprzedaż – dla tych aktywów zyski i straty z wyceny ujmowane są w innych całkowitych dochodach.

Ponadto w przypadku, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu, MSSF 9 daje możliwość dokonania nieodwracalnej decyzji o wycenie takiego instrumentu finansowego, w momencie początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte

w innych całkowitych dochodach w związku z powyższą wyceną nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do wyniku bieżącego okresu.

Nowy standard zachowuje niemal wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych i zobowiązań finansowych. MSSF 9 wymaga jednak, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane w innych całkowitych dochodach. Jedynie pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej ma być ujmowana w wyniku bieżącego okresu. W przypadku jednak, gdyby zastosowanie tego wymogu powodowało brak współmierności przychodów i kosztów lub gdyby zobowiązanie finansowe wynikało z zobowiązań do udzielenia pożyczki lub umów gwarancji finansowych, cała zmiana wartości godziwej byłaby ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.

W zakresie szacunku utraty wartości aktywów finansowych MSSF9 zastępuje model „straty poniesionej” zawarty w MSR 39 modelem „straty oczekiwanej”, co oznacza, że zdarzenie powodujące powstanie straty nie musiałyby poprzedzać jej rozpoznania i utworzenia odpisu. Nowe zasady mają na celu zapobieganie sytuacjom, w których odpisy na straty kredytowe są tworzone zbyt późno i w niewystarczającej wysokości.

W skrócie, model oczekiwanej straty wykorzystuje dwa podejścia do szacowania straty, zgodnie z którymi strata jest ustalana na podstawie:

- straty kredytowej oczekiwanej w okresie 12 miesięcy, albo
- straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności.

To, które podejście zostanie zastosowane zależy od tego, czy w przypadku danego składnika aktywów od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego. W przypadku, jeśli ryzyko kredytowe związane z aktywami finansowymi nie wzrosło istotnie w porównaniu do jego poziomu z momentu początkowego ujęcia, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie w okresie 12 miesięcy. W przypadku natomiast, jeśli nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie przez cały okres życia instrumentu, zwiększając tym samym wysokość ujętego odpisu. Standard przyjmuje przy tym założenie, zgodnie z którym -w przypadku braku przeciwnych argumentów –wystarczającym kryterium dla rozpoznania straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności jest wystąpienie zaległości w spłacie wynoszącej 30 dni.

MSSF 9 obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie,

- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”**. Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF. W szczególności, w wyniku przyjęcia nowego standardu przestaną obowiązywać MSR 18 *Przychody*, MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną* oraz związane z nimi interpretacje. Zgodnie z nowym standardem jednostki będą stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody są:
  - rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę, lub
  - ujmowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta.

Standard zawiera nowe wymogi dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych, jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.

MSSF 15 obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie,

- Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”. Zmiany do MSSF 15 wyjaśniają niektóre wymogi Standardu oraz zawierają szereg uproszczeń w zakresie okresu przejściowego dla jednostek, które wdrażają nowy Standard. Zmiany wyjaśniają w jaki sposób należy:
  - dokonywać identyfikacji zobowiązań umownych (obietnicy przeniesienia towarów lub usług);
  - określać, czy spółka działa we własnym imieniu dostarczając towary lub świadcząc usługi,

czy działa jako agent (jest odpowiedzialna za zorganizowanie dostarczenia towarów lub świadczenie usług); oraz

- określać, czy przychód z udzielenia licencji powinien być ujęty jednorazowo czy rozłożony w czasie.

Ponadto, zmiany zawierają dwa dodatkowe uproszczenia, których celem jest ułatwienie spółkom pierwszego zastosowania Standardu oraz redukcja związanego z nim kosztu.

Zmiany do MSSF 15 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie,

- **MSSF 16 „Leasing”.** MSSF 16 zastępuje MSR 17 *Leasing* oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów – prawa do użytkowania przedmiotu leasingu – oraz nowego zobowiązania – zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku, gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne. Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego. MSSF 16 obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie,
- **Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2014-2016**
Doroczne ulepszenia MSSF 2014-2016 zawierają trzy zmiany do standardów. Głównie zmiany:
  - usuwają krótkoterminowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy (MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej Po Raz Pierwszy) dotyczących, między innymi, przepisów przejściowych MSSF 7 Instrumenty finansowe: Ujawnienia w zakresie ujawnień danych porównawczych oraz przeniesienia aktywów finansowych, oraz MSR 19 Świadczenia pracownicze;
  - wyjaśniają, że wymogi MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach (z wyjątkiem ujawnień skróconych informacji finansowych zgodnie z paragrafami B10-B16 tego standardu) mają również zastosowanie w odniesieniu do udziałów w spółce zależnej, stowarzyszonej, wspólnym przedsięwzięciu oraz strukturyzowanej jednostki nieobjętej konsolidacją, które są zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana; oraz
  - wyjaśniają, że wybór w zakresie odstępstwa od stosowania metody praw własności zgodnie z MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach powinien być dokonany oddzielnie w odniesieniu do każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia oraz wyjaśniają, kiedy tego wyboru należy dokonać.Zmiany do MSSF 2014-2015 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie (za wyjątkiem zmian do MSSF 12, które obowiązują w stosunku do okresów rocznych zaczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później)

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów. Według szacunków Grupy, w/w standardy nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Harper Hygienics S.A., jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień 31 marca 2018 roku.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) - Komisja Europejska podjęła decyzję o niezatwierdzeniu omawianego przejściowego standardu w oczekiwaniu na standard właściwy,
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe”** oraz do MSR 28 „Jednostki Stowarzyszone” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 2 (**Płatności na bazie akcji**) (obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- KIMSF 22 „**Transakcje w Obcej Walucie**” oraz „**Zaliczki**” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 40 „**Nieruchomości Inwestycyjne**” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 17 „**Umowy ubezpieczeniowe**” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- KIMSF 23 „**Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego**” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 „**Instrumenty finansowe**” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 28 „**Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach**” (obowiązujące do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2015-2017 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Jednostki dominującej, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na koniec okresu sprawozdawczego.

5.2.3. Opis zastosowanych metod konsolidacji

Wszystkie jednostki zależne zostały poddane konsolidacji metodą pełną. Dane spółek zagranicznych zostały przeliczone na polskie złote, będące walutą prezentacji danych finansowych Grupy.

Jednostki zależne to jednostki gospodarcze, które są kontrolowane przez jednostkę dominującą. Kontrola występuje, gdy jednostka dominująca podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli. Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów.

5.2.4. Opis zastosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

a) Jednolitość zasad rachunkowości stosowanych przez jednostki Grupy

Zasady rachunkowości zastosowane przez spółki zależne są zgodne z zasadami rachunkowości przyjętymi przez Jednostkę dominującą.

b) Ujęcie przychodów i kosztów oraz wynik finansowy

Przychody

Za przychody Grupa uznaje uprawdopodobnione powstanie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zwiększenia wartości aktywów, albo zmniejszenia wartości zobowiązań, które doprowadzą do wzrostu kapitału własnego lub zmniejszenia jego niedoboru w sposób inny, niż wniesienie wkładów przez udziałowców lub właścicieli.

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych oraz reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą.

Sprzedż produktów i towarów ujmowana jest w momencie przekazania odbiorcy znaczącego ryzyka związanego z dostawą.

Przychody z tytułu świadczonych usług ujmowane są na podstawie stopnia zaawansowania. Jeśli wyniku danej usługi nie można wiarygodnie określić, wówczas przychody uzyskiwane z tego tytułu ujmowane są tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa Kapitałowa spodziewa się odzyskać.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Do pozostałych przychodów operacyjnych klasyfikowane są przychody i zyski niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy Kapitałowej. Do tej kategorii zaliczane są otrzymane dotacje, zyski z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, otrzymane odszkodowania związane ze zwrotem kosztów sądowych, nadpłaconych zobowiązań podatkowych, za wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych oraz otrzymane odszkodowania z tytułu strat w majątku Grupy Kapitałowej, który objęty był ubezpieczeniem.

Do pozostałych przychodów operacyjnych zaliczane są także odwrócenia odpisów aktualizujących wartość należności, wartość zapasów oraz odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości składników majątku trwałego.

Do przychodów finansowych klasyfikowane są przychody z odsetek od działalności lokacyjnej i inwestycyjnej w różnego rodzaju formy instrumentów finansowych. Do działalności finansowej zaliczane są także zyski z tytułu różnic kursowych.

Koszty

Przez koszty Grupa rozumie uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów, albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w sposób inny, niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy Kapitałowej. Kategoria ta obejmuje straty na sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego, przekazane darowizny tak w formie rzeczowej jak i pieniężnej na rzecz innych jednostek, w tym jednostek pożytku publicznego.

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są także koszty odpisów aktualizujących wartość należności oraz zapasów oraz odpisy z tytułu utraty wartości składników majątku trwałego.

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, odsetki płatne z tytułu umów leasingu finansowego, których Grupa jest stroną oraz inne koszty finansowe. Do działalności finansowej zaliczane są także straty z tytułu różnic kursowych.

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Inne koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu. Różnice kursowe powstające w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej Grupa kapitalizuje do wysokości, w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Wynik finansowy

Wynik finansowy stanowi różnicę pomiędzy przychodami i kosztami bieżącego okresu, pomniejszoną dodatkowo o podatek dochodowy.

Grupa sporządza sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w układzie kalkulacyjnym.

c) Transakcje wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji. Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne

Grupa Kapitałowa Harper Hygienics S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 01.01. – 31.03.2018

12/61

wyceniane są według kosztu historycznego ustalonego wg kursu wymiany na dzień transakcji.

Różnice kursowe ujmuje się w zysku lub stracie okresu, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego w stopniu, w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek, , które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
- różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych w kapitale rezerwowym z przeliczenia jednostek zagranicznych oraz w zysku/stracie ze zbycia inwestycji netto.

Przy konsolidacji aktywa i zobowiązania jednostek zlokalizowanych za granicą przelicza się na walutę polską po kursie obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego dla danego okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem sytuacji gdy wahania kursów są bardzo znaczne (wtedy stosuje się kursy wymiany z dat dokonania transakcji). Wszelkie różnice kursowe klasyfikuje się jako kapitał własny i ujmuje w kapitale z tytułu przeliczenia jednostek zagranicznych. Takie różnice kursowe ujmuje się jako przychód bądź koszt w okresie, w którym następuje zbycie jednostki zlokalizowanej za granicą.

d) Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających aktywowaniu.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio do sprawozdania z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w okresie, w którym zostały poniesione (z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej).

e) Dofinansowanie ze środków publicznych lub funduszy specjalnych

Dotacje do rzeczowych aktywów trwałych

Dofinansowanie do środków trwałych podlega rozliczeniu w czasie poprzez rozliczenia międzyokresowe przychodów równoległe do amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych objętych dofinansowaniem i ujmowane jest w pozostałych przychodach operacyjnych.

Dotacje pozostałe

Refinansowanie kosztu wynagrodzeń oraz składek ZUS rozpoznawane jest jako pozostały przychód operacyjny w wysokości równej kwocie poniesionych kosztów kwalifikujących się do refinansowania w danym okresie sprawozdawczym.

f) Koszty świadczeń pracowniczych

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym Grupa otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku lub premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecne prawne lub zwyczajowo oczekiwane zobowiązanie do dokonania wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

W przypadku świadczeń z tytułu płatnych nieobecności, świadczenia pracownicze ujmowane są w zakresie kumulowanych płatnych nieobecności, z chwilą wykonania pracy, która zwiększa uprawnienia do przyszłych płatnych nieobecności. W przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności świadczenia ujmuje się z chwilą ich wystąpienia.

Grupa na koszt przyszłych świadczeń emerytalnych (odprawy emerytalne) tworzy rezerwy. Rezerwy te wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zobowiązaniach długoterminowych.

Rezerwa liczona jest na podstawie rotacji pracowników, czasu pozostałego do osiągnięcia wieku emerytalnego, aktualnego wynagrodzenia i oczekiwanego wzrostu wynagrodzeń. Następnie rezerwa ta jest dyskontowana do wartości bieżącej stopą wolną od ryzyka.

Zyski i straty z wyceny ujmowane są w całości w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w kosztach bieżącego okresu. Koszty przeszłego zatrudnienia rozpoznawane są natychmiast w stopniu, w jakim dotyczą świadczeń już nabytych, a w pozostałych przypadkach amortyzuje się je metodą liniową przez średni okres, po którym świadczenia zostają nabyte.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujmowane są jako koszt, chyba że stanowią koszt wytworzenia składników aktywów.

g) Podatek dochodowy

Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów, przychodów nie będących przychodami podatkowymi oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego.

Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania oraz w oparciu o straty lub ulgi podatkowe.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Grupa może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, obniża się je w odpowiednim zakresie.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie w jakim wynika ze zobowiązania jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Dochody uzyskiwane z działalności w specjalnych strefach ekonomicznych mogą być zwolnione z podatku dochodowego do wysokości określonej w przepisach dotyczących specjalnych stref ekonomicznych. Przyszłe korzyści z tytułu zwolnienia z podatku dochodowego traktowane są jako ulga inwestycyjna i ujmowane, w oparciu o MSR 12, jako aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres obrachunkowy

Podatek bieżący i odroczony wykazuje się w kosztach lub przychodach w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów, z wyjątkiem przypadku, gdy dotyczy on pozycji uznających lub obciążających bezpośrednio kapitał własny, bo wtedy także podatek jest odnoszony bezpośrednio w skonsolidowany kapitał własny (inne całkowite dochody w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów), lub gdy wynika on z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych.

h) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się w oparciu o ich historyczną cenę nabycia lub historyczny koszt wytworzenia pomniejszone o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

W pozycji tej ujęte zostały aktywa o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż jeden rok.

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych pomniejszona została o odpisy amortyzacyjne. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu użyteczności rzeczowych aktywów trwałych. Rzeczowe aktywa trwałe amortyzowane są metodą liniową według następujących stawek:

Budynki i budowle	2,5% - 5%
Środki transportu	20%
Urządzenia techniczne i maszyny	6% - 20%

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową przez okres ekonomicznej użyteczności z uwzględnieniem wartości rezydualnej.

Dopuszcza się stosowanie metody amortyzacji opartej na liczbie wytworzonych produktów. Metoda ta sprowadza się do ustalenia odpisu amortyzacyjnego na podstawie oczekiwanego wykorzystania składnika aktywów lub wielkości produkcji. Miesięczne odpisy amortyzacyjne wylicza się oddzielnie na podstawie ilości pracy wykonanej przez środek trwały w danym miesiącu. Amortyzację roczną stanowi suma naliczonych amortyzacji miesięcznych.

Wybór metody w stosunku do danego składnika aktywów jest uzależniony od oczekiwanego trybu uzyskiwania korzyści ekonomicznych

Szacunkowe okresy użytkowania, oczekiwana ilość wytworzonych produktów, wartości rezydualne i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego roku, a skutki wszelkich zmian w oszacowaniach ujmuje się prospektywnie.

W przypadku wystąpienia przyczyn powodujących utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych, przeprowadza się test na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych, a stosowne odpisy aktualizujące pomniejszają ich wartość bilansową, obciążając pozostałe koszty operacyjne.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres przewidywanej ekonomicznej użyteczności lub okres umowy, jeśli jest krótszy na takich samych zasadach jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowego majątku trwałego określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową na dzień zbycia tych pozycji i ujmuje się je w zysku lub stracie okresu sprawozdawczego.

Środki trwałe w budowie

W pozycji tej ujęte zostały rzeczowe aktywa trwałe w okresie ich budowy lub montażu.

Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie obejmuje:

- cenę zakupu, łącznie z cłami importowymi i niepodlegającymi odliczeniu podatkami od zakupu, pomniejszoną o opusty handlowe i rabaty,
- wszystkie inne pozwalające się bezpośrednio przyporządkować koszty poniesione w celu dostosowania składnika aktywów do miejsca i stanu, w którym może on funkcjonować w sposób zgodny z zamierzeniami kierownictwa tj.
  - koszty świadczeń pracowniczych poniesione bezpośrednio w związku z wytworzeniem lub nabyciem pozycji rzeczowych aktywów trwałych,
  - koszty przygotowania miejsca,
  - koszty początkowej dostawy oraz koszty załadunku i rozładunku,
  - koszty instalacji i montażu,
  - koszty sprawdzenia, czy składnik aktywów działa poprawnie, pomniejszone o przychody netto ze sprzedaży wyrobów wytworzonych w trakcie doprowadzania składnika aktywów do pożądanego miejsca i stanu (w tym koszty próbnej produkcji wytworzonej w trakcie testowania),

- honoraria za profesjonalne usługi,
- koszty finansowania.

W wypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na utratę ich wartości, przeprowadza się test na utratę wartości środków trwałych w budowie. Wartość środków trwałych w budowie pomniejsza się o odpisy z tytułu utraty wartości wynikające z przeprowadzonego testu.

i) Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Nieruchomości inwestycyjne nie są przeznaczone do sprzedaży w ramach normalnej działalności Grupy Kapitałowej ani w celu wykorzystywania w procesie produkcyjnym ani w celach administracyjnych. Nieruchomości inwestycyjne, w momencie ich początkowego ujęcia, wyceniane są w cenie nabycia / koszcie wytworzenia, a następnie pomniejszone są o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Posiadane nieruchomości inwestycyjne są amortyzowane metodą liniową według stawki 2,5%.

Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem nieruchomości. Koszt wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej obejmuje koszty materiałów oraz wynagrodzeń pracowników bezpośrednio zaangażowanych oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem nieruchomości do przeznaczonej działalności, w tym koszty finansowania zewnętrznego.

Jeśli zmienia się sposób wykorzystania nieruchomości tj. z nieruchomości inwestycyjnej staje się nieruchomością zajmowaną przez właściciela i tym samym jest przenoszona do rzeczowych aktywów trwałych a jej zamortyzowany koszt na dzień przeniesienia jest kosztem przyjmowanym do przyszłego ujmowania.

Wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejsza się o odpisy aktualizujące w wypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na utratę ich wartości.

j) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa Grupy Kapitałowej, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić, a które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy Kapitałowej.

Wartości niematerialne wyceniono według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne.

Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych i odzwierciedlają faktyczny okres ich użytkowania. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową przy zastosowaniu następujących stawek:

Oprogramowania	50%
Projekty graficzne	50%
Znaki towarowe	20%

Wartości niematerialne testuje się na utratę wartości zgodnie z zasadami określonymi w MSR 36 „Utrata wartości aktywów”, poprzez porównywanie wartości bilansowej danego składnika z jego wartością odzyskiwalną. Jeśli wartość odzyskiwalna (wartość godziwa skorygowana o koszty sprzedaży albo wartość użytkowa) jest niższa od wartości bilansowej, w bilansie ujmuje się odpis z tytułu utraty wartości. Test powyższy przeprowadza się w przypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na utratę wartości składników zaliczanych do w/w grupy.

k) Prawa wieczystego użytkowania gruntów

Prawa wieczystego użytkowania gruntów spełniają definicję leasingu operacyjnego.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów ujmuje się w cenie nabycia i prezentuje w odrębnej pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Na koniec okresu sprawozdawczego, prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenia się w wartości księgowej netto, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o rozliczenie roczne przedpłaty. Przedpłata z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów rozliczana jest liniowo przez okres 99 lat, czyli okres na jaki przyznane jest dane prawo.

l) Zapasy

Zapasy są wyceniane według ceny zakupu lub kosztu wytworzenia nie wyższych, niż cena sprzedaży netto.

Pszczególne grupy zapasów są wyceniane w następujący sposób:

Materiały	Cena nabycia
Półprodukty i produkty w toku	Koszt wytworzenia
Produkty gotowe	Koszt wytworzenia
Towary	Cena nabycia

Rozchód zapasów odbywa się według metody FIFO (pierwsze weszło pierwsze wyszło).

Cena sprzedaży netto oparta jest na możliwej do uzyskania cenie sprzedaży pomniejszonej o koszty związane z przystosowaniem składnika majątku do sprzedaży i doprowadzenia jej do skutku. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartość zapasów pomniejszana jest o odpisy aktualizujące zapasy zalegające i nieprzydatne. Odpisy aktualizujące wartość zapasów odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

m) Należności handlowe i pozostałe

Należności ujmowane są pierwotnie w wartości godziwej. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania przychodu.

Na koniec okresu sprawozdawczego wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości – w wysokości 100% należności,
- kwestionowanych lub z których zapłatą dłużnik zalega, a spłata należności nie jest prawdopodobna - do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, przy czym należności przeterminowane powyżej 360 dni obejmowane są 100% odpisem aktualizującym.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych. Należności wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

n) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie oraz środki pieniężne na rachunkach bankowych, w tym utrzymywane w ramach krótkoterminowych lokat bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności, łatwo wymienne na określone kwoty oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości, w tym należne odsetki od lokat bankowych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

Dla celów sprawozdania z przepływów środków pieniężnych, środki pieniężne obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych. Kredyt w rachunku bieżącym nie jest elementem środków pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów środków pieniężnych.

o) Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa Kapitałowa dokonuje przeglądu wartości księgowej składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu.

W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących środki pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, a mianowicie: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów lub ich grupy, wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości.

W sytuacji odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości, wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w okresie, w którym ustały przesłanki powodujące utratę wartości.

p) Kapitały

Kapitałem akcyjnym Grupy jest kapitał akcyjny Jednostki dominującej.

Kapitał akcyjny Jednostki dominującej wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie z umową Spółki i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) z uwzględnieniem korekty hiperinflacyjnej.

Zyski zatrzymane z lat ubiegłych wykazuje się w wartości skumulowanych zysków z lat ubiegłych niezadysponowanych przez właścicieli oraz skumulowanych zysków wynikających z przekształcenia do MSSF UE.

q) Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych z Grupy oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

r) Kredyty i pożyczki

Kredyty i pożyczki ujmowane są według zamortyzowanego kosztu opartego na efektywnej stopie procentowej. Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

s) Zobowiązania handlowe i pozostałe

Za zobowiązania uznaje się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów Grupy Kapitałowej.

Zobowiązania ujmowane są pierwotnie w wartości godziwej. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania zobowiązania. Na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania wycenia się w wartości zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych ujmowane są w księgach i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

t) Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe służą przypisaniu przychodów i kosztów do właściwych okresów sprawozdawczych i ujmowane są w wysokości poniesionej / uzyskanej lub oczekiwanej do poniesienia / uzyskania.

Do rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom, np. z tytułu zaległych urlopów lub premii. W tych konkretnych sytuacjach konieczne jest oszacowanie kwoty lub też terminu zapłaty w/w zobowiązań, stopień niepewności jest na ogół znacząco mniejszy niż w przypadku rezerw.

Odpisy rozliczeń międzyokresowych ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w okresie, w którym przypada lub którego dotyczy rozliczana pozycja przychodów lub kosztów w wysokości przypadającej na dany okres sprawozdawczy.

u) Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie transakcji. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) są ujmowane w dniu dokonania transakcji, który jest dniem, gdy Grupa staje się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego.

Grupa zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego składnika aktywów lub od momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności. Każdy udział w przekazywanym składniku aktywów finansowych, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako składnik aktywów lub zobowiązanie. Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie, jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych oraz zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako inwestycja wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są przeznaczone do obrotu lub zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu. Aktywa finansowe są zaliczane do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu, jeśli Grupa aktywnie zarządza takimi inwestycjami i podejmuje decyzje odnośnie kupna i sprzedaży na podstawie ich wartości godziwej. Koszty transakcyjne związane z inwestycją są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się według wartości godziwej, które zmiany ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu. Wszelkie zyski i straty dotyczące tych inwestycji ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują kapitałowe papiery wartościowe, które w innym przypadku byłyby klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy

aktualizujące z tytułu utraty wartości. Do pożyczek i należności zalicza się środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz należności z tytułu dostaw i usług.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują inne niż pochodne aktywa finansowe wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niesklasyfikowane do żadnej z powyższych kategorii. Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe dotyczące instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z wyceny do wartości godziwej. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych, skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu. Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zalicza się kapitałowe i dłużne papiery wartościowe.

Zobowiązania finansowe nie będące instrumentami pochodnymi

Wyemitowane instrumenty dłużne oraz zobowiązania podporządkowane są ujmowane przez Grupę na dzień ich powstania. Wszystkie pozostałe zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, który jest dniem, w którym Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego.

Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe nie będące instrumentami pochodnymi do kategorii innych zobowiązań finansowych. Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są w wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Do innych zobowiązań finansowych zalicza się kredyty, pożyczki i inne instrumenty dłużne, kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.

Kredyty w rachunku bieżącym, które muszą zostać spłacone na żądanie banku i stanowią element zarządzania gotówką Grupy są zaliczane do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych.

Pochodne instrumenty finansowe, w tym rachunkowość zabezpieczeń

Grupa używa pochodnych instrumentów finansowych do zabezpieczenia ryzyka kursowego i ryzyka zmiany stóp procentowych. Wbudowane instrumenty pochodne są wydzielane z umowy zasadniczej i wykazywane oddzielnie, jeśli cechy ekonomiczne i ryzyka umowy zasadniczej i wbudowanego instrumentu pochodnego nie są blisko powiązane, oddzielny instrument o tych samych warunkach, co wbudowany instrument pochodny odpowiadałby definicji instrumentu pochodnego i hybrydowy (łączny) instrument nie jest wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego wyznaczenia pochodnego instrumentu finansowego jako instrumentu zabezpieczającego, Grupa formalnie dokumentuje powiązanie pomiędzy instrumentem zabezpieczającym, a pozycją zabezpieczaną. Dokumentacja ta obejmuje cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanawiania zabezpieczenia oraz zabezpieczanego ryzyka, jak również metody, jakie zostaną użyte przez Grupę do oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego. Grupa ocenia, zarówno w momencie ustanowienia zabezpieczenia, jak i na bieżąco w okresie późniejszym, czy uzasadnione jest oczekiwanie, iż instrumenty zabezpieczające pozostają „wysoce efektywne” w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych poszczególnych pozycji zabezpieczanych od określonego ryzyka, na które zabezpieczenie zostało ustanowione, a także czy rzeczywisty poziom każdego zabezpieczenia mieści się w przedziale 80-125%.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych z przyszłych transakcji stosuje się dla przyszłych, wysoce prawdopodobnych transakcji, obarczonych ryzykiem zmian przepływów pieniężnych, których skutki zostałyby ujęte w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Pochodne instrumenty finansowe są ujmowane początkowo w wartości godziwej. Koszty transakcji są ujmowane w momencie poniesienia w zysku lub stracie bieżącego okresu. Po początkowym ujęciu,

Grupa wycenia pochodne instrumenty finansowe w wartości godziwej, zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmuje się w podany poniżej sposób.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Jeśli pochodny instrument finansowy jest wyznaczony jako zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dotyczących określonego ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, z ujętym zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, która mogłaby wpłynąć na zysk lub stratę bieżącego okresu, część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach i prezentuje, jako osobną pozycję z tytułu zabezpieczenia, w kapitale własnym. Nieefektywną część zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

W sytuacji, gdy pozycja zabezpieczana jest składnikiem aktywów niefinansowych, skumulowana w kapitałach kwota jest wliczana do wartości bilansowej składnika aktywów, w momencie, gdy składnik aktywów zostaje ujęty. W innych przypadkach skumulowana w kapitałach kwota jest przenoszona do zysku lub straty tego samego okresu, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na zysk lub stratę. Jeśli instrument zabezpieczający przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wygasa, zostaje sprzedany, rozwiazany, wykonany, lub zmianie ulega jego przeznaczenie, wtedy Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń. Jeśli nie przewiduje się wystąpienia planowanej transakcji, zyski lub straty ujęte w kapitałach przenoszone są do zysku lub straty bieżącego okresu.

Pozostałe instrumenty pochodne nieprzeznaczone do obrotu

Gdy instrument pochodny nie został wyznaczony jako instrument zabezpieczający, wszelkie zmiany jego wartości godziwej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

v) Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

Aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości składników aktywów finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Uznaje się, że składnik aktywów finansowych utracił wartość, gdy po jego początkowym ujęciu pojawiły się obiektywne przesłanki wystąpienia zdarzenia mogącego mieć negatywny, wiarygodnie oszacowany wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych (w tym instrumentów kapitałowych) zalicza się niespłacenie albo zaleganie w spłacie długu przez dłużnika, restrukturyzację długu dłużnika, na którą Grupa wyraziła zgodę ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, a której w innym wypadku Grupa by nie udzieliła, okoliczności świadczące o wysokim poziomie prawdopodobieństwa bankructwa dłużnika lub emitenta, niepomysłne zmiany w saldzie płatności od dłużników i emitentów w ramach Grupy, warunki ekonomiczne sprzyjające naruszeniu warunków umowy, zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych. Ponadto, w przypadku inwestycji w instrumenty kapitałowe, za obiektywną przesłankę utraty wartości aktywów finansowych uważa się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

Pożyczki udzielone i należności

Grupa ocenia przesłanki świadczące o utracie wartości pożyczek udzielonych i należności, zarówno na poziomie pojedynczego składnika aktywów jak i w odniesieniu do grup aktywów. W przypadku indywidualnie istotnych należności przeprowadza się test na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów. Wszystkie indywidualnie istotne pożyczki udzielone, należności i inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, dla których nie stwierdzono przesłanek utraty wartości w oparciu o indywidualną ocenę, są następnie poddawane grupowej ocenie w celu stwierdzenia, czy nie wystąpiła inaczej niezidentyfikowana utrata wartości. Pożyczki udzielone, należności o indywidualnie nieistotnej wartości są oceniane zbiorczo pod kątem utraty wartości w podziale na grupy o zbliżonej charakterystyce ryzyka.

Dokonując oceny utraty wartości dla grup aktywów Grupa wykorzystuje historyczne trendy do szacowania prawdopodobieństwa wystąpienia zaległości oraz momentu zapłaty oraz wartości poniesionych strat, skorygowane o szacunki Zarządu oceniające, czy bieżące warunki ekonomiczne i kredytowe wskazują, aby rzeczywisty poziom strat miał znacząco różnić się od poziomu strat wynikającego z oceny historycznych trendów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie straty ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu i stanowią odpis aktualizujący wartość pożyczek i należności, przy czym Grupa kontynuuje naliczanie odsetek od zaktualizowanych aktywów. Jeżeli późniejsze okoliczności (np. dokonanie płatności przez dłużnika) świadczą o ustaniu przesłanek powodujących powstanie utraty wartości, wówczas odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Utratę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się poprzez przeniesienie do zysku lub straty bieżącego okresu skumulowanej straty ujętej w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej. Wartość skumulowanej straty, o której mowa, oblicza się jako różnicę pomiędzy ceną nabycia, pomniejszoną o otrzymane spłaty rat kapitałowych oraz zmiany wartości bilansowej wynikające z zastosowania metody efektywnej stopy procentowej, a wartością godziwą. Dodatkowo różnica ta jest pomniejszona o straty z tytułu utraty wartości ujęte uprzednio w zysku lub stracie bieżącego okresu. Zmiany odpisu z tytułu utraty wartości związane z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane jako przychody z tytułu odsetek. Jeżeli w kolejnych okresach wartość godziwa odpisanych dłużnych papierów wartościowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wzrośnie, a jej wzrost może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się, odnosząc skutki tego odwrócenia do zysku lub straty bieżącego okresu. W przypadku instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

w) Leasing

Umowy leasingu finansowego, to umowy, na mocy których przenoszone jest na Grupę zasadniczo całe ryzyko oraz całe potencjalne korzyści związane z posiadaniem i eksploatacją przedmiotu leasingu. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu, w tym umowy najmu i dzierżawy, traktowane są jako leasing operacyjny.

Użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego aktywa traktowane są na równi z aktywami Grupy i są wyceniane w momencie rozpoczęcia umowy leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej składnika majątku stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową oraz część kapitałową przy zastosowaniu stałej efektywnej stopy procentowej.

Zysk / strata na leasingu zwrotnym dotyczące leasingu finansowego rozliczane są w czasie trwania umowy leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone do zysku lub straty metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu.

Polityka rachunkowości dotycząca prawa wieczystego użytkowania została opisana w punkcie k).

x) Płatności realizowane w formie akcji

Płatności w formie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych na rzecz pracowników i innych osób świadczących podobne usługi wycenia się w wartości godziwej instrumentów kapitałowych na dzień ich przyznania.

Wartość godziwą płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych określoną w dniu ich przyznania odnosi się w koszty metodą liniową w okresie nabywania uprawnień, na podstawie oszacowań Grupy co do instrumentów kapitałowych. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa weryfikuje oszacowania dotyczące liczby instrumentów kapitałowych przewidywanych do przyznania. Ewentualny wpływ weryfikacji pierwotnych oszacowań ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów przez pozostały okres przyznania, z odpowiednią korektą w rezerwie na świadczenia pracownicze rozliczane w instrumentach kapitałowych.

y) Raportowanie segmentów działalności.

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie

przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Wyniki operacyjne każdego segmentu, które są raportowane do organu odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, obejmują wynik brutto ze sprzedaży. Pozycje nieprzyporządkowane dotyczą głównie aktywów wspólnych (korporacyjnych) oraz rzeczowych aktywów trwałych służących w działalności obu segmentów operacyjnych, których nie da się sposób miarodajny przyporządkować do poszczególnych segmentów, kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu, a także kosztów związanych z siedzibą jednostki, aktywów i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego.

5.2.5. Szacunki i osądy mające wpływ na skonsolidowane sprawozdania finansowe

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Zarząd Jednostki dominującej musi także podjąć szereg subiektywnych decyzji dotyczących zastosowania zasad rachunkowości Grupy. Rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacunkowych. Szacunki istotnie wpływające na wartości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, dotyczą w szczególności:

- przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych,
- przewidywanej ilości produkcji (w przypadku amortyzacji naturalnej),
- odpisów aktualizujących wartość aktywów,
- założeń przyjętych w celu rozpoznania aktywów z tytułu podatku odroczonego,
- rezerw na świadczenia pracownicze (przedmiotem szacunku są stopy dyskontowe, wzrost płac, oczekiwany przeciętny okres zatrudnienia),
- klasyfikacji umów leasingu finansowego.

Stosowana metodologia opiera się na najlepszej wiedzy Zarządu i została przedstawiona w notach objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Metodologia ustalania wartości szacunkowych jest stosowana w sposób ciągły i jednolity w każdym okresie sprawozdawczym.

5.2.6. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości w roku obrotowym, zmiany zasad prezentacji oraz korekty błędów

W roku obrotowym 2017 nie miała miejsca zmiana zasad (polityki) rachunkowości.

5.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

5.3.1. Produkty i usługi, z których segmenty sprawozdawcze czerpią swoje przychody

Informacja o segmentach operacyjnych Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A. koncentrują się na kategoriach produktowych opartych na surowcach, z których wykonane są produkty. Podział segmentów odzwierciedla podział rynków zbytu oraz środowisko konkurencyjne Grupy.

Segmenty Grupy objęte sprawozdawczością zgodnie z MSSF 8 są zatem następujące:

Segmenty z podziałem na grupy surowców:

- bawełna,
- włóknina,
- pozostałe.

Przychody w każdym z wymienionych powyżej segmentów rozpatrywane są w dwóch kategoriach:

- marki własne odbiorców produktów,
- marki należące do Grupy Kapitałowej Harper Hygienics.

W ramach poszczególnych segmentów wyróżnia się następujące grupy surowcowe:

Segmenty	Produkty
bawełna	płatki
	patyczki
	waciki
	wata
włóknina	chusteczki
	włóknina
pozostałe	pozostałe

5.3.2. Przychody i wyniki segmentów:

	Przychody		Zysk brutto na sprzedaży w segmencie	
	Okres zakończony 31/03/2018 (tys. PLN)	Okres zakończony 31/12/2016 (tys. PLN)	Okres zakończony 31/03/2018 (tys. PLN)	Okres zakończony 31/12/2016 (tys. PLN)
Bawełna	145 275,7	119 350,3	31 297,9	33 206,1
<i>Marki własne odbiorców</i>	<i>75 558,6</i>	<i>66 924,5</i>		
<i>Marki Harper Hygienics</i>	<i>69 717,1</i>	<i>52 425,8</i>		
Włóknina	160 143,3	79 224,2	28 555,5	19 610,2
<i>Marki własne odbiorców</i>	<i>97 241,8</i>	<i>40 151,9</i>		
<i>Marki Harper Hygienics</i>	<i>62 901,5</i>	<i>39 072,3</i>		
Pozostałe	7 079,7	4 299,4	(178,1)	(119,8)
Razem	312 498,7	202 873,9	59 675,3	52 696,5
Koszty sprzedaży			(41 207,1)	(30 930,5)
Koszty zarządu			(27 465,3)	(23 461,2)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne, netto			833,8	503,9
Przychody finansowe			3 667,2	71,2
Koszty finansowe			(6 694,5)	(5 076,4)
Strata przed opodatkowaniem			(11 190,6)	(6 196,5)
Podatek dochodowy			858,9	1 163,6
Strata netto			(10 331,7)	(5 032,9)
Przychody skonsolidowane oraz strata netto za okres	312 498,7	202 873,9	(10 331,7)	(5 032,9)

W roku obrotowym 2017 nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami.

5.3.3. Amortyzacja segmentów

Osoby decyzyjne w Grupie monitorują amortyzację rzeczowych aktywów trwałych alokując ją do poszczególnych segmentów mając na uwadze ich wykorzystanie w produkcji wyrobów z różnych kategorii materiałów.

	Amortyzacja segmentów	
	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Bawełna	4 886,5	4 361,7
Włóknina	4 608,2	3 580,1
Pozostałe	125,4	100,3
Razem amortyzacja segmentów	9 620,1	8 042,1
Amortyzacja niealokowana	4 573,9	4 579,2
Razem amortyzacja	14 194,0	12 621,3

5.3.4. Aktywa segmentów

Dla celów monitorowania wyników osiąganych w poszczególnych segmentach oraz dla celów przydziału zasobów osoby decyzyjne monitorują aktywa trwałe alokując je do poszczególnych segmentów mając na uwadze ich wykorzystanie w produkcji wyrobów z różnych kategorii materiałów.

	Aktywa segmentów	
	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Bawełna	18 023,4	21 298,5
Włóknina	89 678,9	95 688,5
Pozostałe	521,1	646,5
Razem aktywa trwałe segmentów	108 223,4	117 633,5
Aktywa trwałe niealokowane	64 384,8	63 017,3
Razem aktywa trwałe skonsolidowane	172 608,2	180 650,8

Wszystkie aktywa trwałe zlokalizowane są w Polsce.

Aktywa trwałe niealokowane zawierają głównie budynki, budowle, środki transportu oraz aktywo z tytułu podatku odroczonego, które są jednocześnie wykorzystywane do różnych segmentów i nie można ich wiarygodnie przypisać. Zgodnie z przyjętymi zasadami aktywa w trakcie realizacji nie są alokowane na poszczególne segmenty.

Na koniec roku 2017 Jednostka dominująca nie dokonała odpisów aktualizujących wartość składników rzeczowych aktywów trwałych. Spółka przeprowadziła testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych. Testy nie wykazały konieczności dokonania odpisów aktualizujących.

5.3.5. Informacje geograficzne

Grupa działa w ośmiu głównych obszarach geograficznych – w Polsce, będącym krajem siedziby Jednostki Dominującej, w Rosji, na Ukrainie, w Niemczech, Wielkiej Brytanii, na Białorusi, w Rumunii, na Słowacji oraz w pozostałych obszarach obejmujących, m.in. Francję, Czechy.

5.3.5.1 Przychody ze sprzedaży w podziale na obszary geograficzne

Poniżej przedstawiono przychody Grupy od klientów zewnętrznych w rozbiściu na poszczególne obszary geograficzne działalności:

Struktura geograficzna	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Sprzedaż krajowa	202 302,9	128 062,3
Sprzedaż eksportowa	110 195,8	74 811,6
- Rosja	20 733,5	17 871,1
- Ukraina	3 016,3	5 877,5
- Kraje Europy Środkowo-Wschodniej	43 361,7	27 725,6
- Kraje Europy Zachodniej (Niemcy, Wielka Brytania)	15 605,7	11 141,8
- Pozostałe kraje	27 478,6	12 195,6
Razem	312 498,7	202 873,9

5.3.5.2 Aktywa trwałe w podziale na obszary geograficzne

Struktura geograficzna	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Aktywa trwałe w Polsce	172 608,2	178 404,1
Aktywa trwałe w Rosji	-	2 246,7

5.3.6. Informacje o przychodach od głównych klientów

W ramach przychodów Grupy Kapitałowej ze sprzedaży produktów w Polsce największy udział mają przychody realizowane na współpracy z sieciami (super i hipermarkety, sieci drogerii) stanowiące w 2017 roku około 90% przychodów krajowych ogółem. Pozostałą kwotę przychodów (10%) stanowią przychody z tytułu sprzedaży w tradycyjnym handlu hurtowym.

W strukturze przychodów Grupy Kapitałowej znaczący udział stanowią przychody realizowane ze współpracy z największym klientem Grupy Kapitałowej, które uległy zwiększeniu z 24,6% w 2016 r. do 33,6% w 2017 r. w ogólnej kwocie przychodów. Wartość przychodów i udział w przychodach w poszczególnych latach prezentuje tabela poniżej:

Klient (tys. PLN)	Kraj	Rok 2017		Rok 2016	
		Wartość	Wartość	Wartość	Udział %
Największy klient	Polska	105 092,1	33,6%	49 825,2	24,6%
Pozostali klienci		207 406,6	66,4%	153 048,7	75,4%
Razem		312 498,7	100,0%	202 873,9	100,0%

Struktura geograficzna	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Sprzedaż krajowa	202 302,9	128 062,3
<i>Największy klient</i>	<i>105 092,1</i>	<i>49 825,2</i>
<i>Największy klient - udział (%)</i>	<i>52,00%</i>	<i>38,91%</i>
Sprzedaż zagraniczna	110 195,8	74 811,6
Razem	312 498,7	202 873,9

Segment	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Bawełna	145 275,7	119 350,3
<i>Największy klient</i>	<i>16 148,9</i>	<i>15 141,4</i>
<i>Największy klient - udział (%)</i>	<i>11 12%</i>	<i>12,69%</i>
Włóknina	160 143,3	79 224,2
<i>Największy klient</i>	<i>89 029,0</i>	<i>34 683,8</i>
<i>Największy klient - udział (%)</i>	<i>55,59%</i>	<i>43,78%</i>
Pozostałe	7 079,7	4 299,4
Razem	312 498,7	202 873,9

Wartość przychodów w roku 2017 i 2016 od każdego z pozostałych głównych klientów Grupy nie przekraczała 10% łącznych przychodów Grupy Kapitałowej.

5.4. PRZYCHODY I KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

5.4.1. Przychody ze sprzedaży - struktura rzeczowa

Przychody	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych	287 152,5	195 289,4
Przychody ze sprzedaży półproduktów	15 260,3	4 924,3
Przychody ze sprzedaży materiałów	1 883,8	901,7
Przychody ze sprzedaży - pozostałe	8 202,1	1 758,5
Razem	312 498,7	202 873,9

5.4.2. Koszty operacyjne

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Koszty wg rodzaju:		
a) amortyzacja	14 194,0	12 621,3
b) zużycie materiałów i energii	195 679,2	113 204,9
c) usługi obce	52 022,5	36 473,2
d) podatki i opłaty	1 813,3	1 308,9
e) wynagrodzenia	41 478,0	28 813,1
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	9 182,5	7 102,8
g) pozostałe koszty rodzajowe	3 373,5	2 870,5
Razem	317 743,0	202 394,7
- zmiana stanu zapasów i obroty wewnętrzne	3 752,8	2 174,4
- koszty sprzedaży	(41 207,1)	(30 930,5)
- koszty zarządu	(27 465,3)	(23 461,2)
Koszt własny sprzedaży:	252 823,4	150 177,4

5.5. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych:	3 098,7	47,2
- cena sprzedaży	5 041,8	66,9
- wartość księgową netto sprzedanych rzeczowych aktywów trwałych	(1 943,1)	(19,7)
Pozostała sprzedaż poza działalnością podstawową	169,3	125,6
Rozwiązanie odpisów aktualizujących:	131,1	2 510,3
- odpisy aktualizujące zapasy	131,1	-
- odpisy aktualizujące należności	-	2 510,3
Dotacje publiczne i dofinansowania:	66,3	294,3
- rozliczenie dotacji do rzeczowych aktywów trwałych	66,3	53,0
- dotacje do wynagrodzeń i narzutów ZUS	-	241,3
Rozliczany w czasie zysk na leasingu	1,0	2,6
Otrzymane / należne odszkodowania ubezpieczeniowe	322,5	77,8
Wynagrodzenie za udzielenie prawa do używania znaku Harper	149,5	15,3
Przychody z tytułu refaktur	2 863,5	386,4
Rozliczenie niedoborów i szkód – różnice inwentaryzacyjne	668,3	143,8
Korekta składki wypadkowej	-	396,5
Spisane zobowiązania	2,7	3,7
Zwrot kosztów sądowych	-	5,0
Inne pozycje	129,9	119,5
Razem	7 602,8	4 128,0

5.6. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Utworzenie odpisów aktualizujących:	18,5	145,5
- odpisy aktualizujące zapasy	-	131,1
- odpisy aktualizujące należności	18,5	14,4
Spisane należności	417,2	27,4
Koszty kar, grzywien i odszkodowań	1 105,8	1 119,6
Darowizny	20,6	5,0
Koszty likwidacji środków trwałych	115,3	-
Koszty do refakturowania	2 209,7	353,6
Koszty związane z wycofaniem ze sprzedaży produktów	-	367,0
Koszty reklamacji klientów	-	142,9
Koszty związane z odzyskaniem odszkodowania od ubezpieczyciela	-	257,3
Koszty związane z korektą składki wypadkowej	-	139,8
PFRON	815,2	376,0
Koszty zniszczenia materiału	202,4	-
Utylizacja materiałów oraz rozliczenie niedoborów	1 732,3	606,3
Inne pozycje	132,0	83,7
Razem	6 769,0	3 624,1

5.7. PRZYCHODY FINANSOWE

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Przychody z tytułu odsetek:	145,3	71,2
- pozostałe odsetki	145,3	71,2
Różnice kursowe netto	672,9	-
Sprzedaż udziałów jednostek zależnych	2 726,1	-
Inne przychody finansowe	122,9*	-
Razem	3 667,2	71,2

* inne przychody zawierają odwrócenie odpisu aktualizującego na udzieloną pożyczkę

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nastąpiła utrata kontroli nad jednostkami zależnymi Harper Hygienics RUS oraz Harper Production. W wyniku zaprzestania konsolidacji rozpoznano dodatni wynik na sprzedaży udziałów w kwocie 2 726,1 tys. zł.

Wynik na zaprzestaniu konsolidacji (dane niebadane)		w tys. PLN
cena sprzedaży		1,2
aktywa spółek sprzedanych		(3 643,1)
Nieruchomość inwestycyjna		(1 967,0)
Należności		(1 371,7)
Środki pieniężne		(239,3)
Inne		(65,1)
pasywa spółek sprzedanych		7 048,4
Kredyty i pożyczki		6 169,3
Zobowiązania		874,2
Inne		4,9
różnice z przeliczenia jednostek zależnych ustalone na dzień zaprzestania konsolidacji		(680,4)
RAZEM		2 726,1

5.8. KOSZTY FINANSOWE

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Koszty z tytułu odsetek:	5 415,4	3 686,8
- odsetki od kredytów	4 433,8	3 102,5
- odsetki od leasingu finansowego	124,6	154,0
- odsetki od obligacji	857,0	-
- pozostałe odsetki	-	430,3
Różnice kursowe netto	-	669,4
Koszty administrowania kredytu	662,2	202,9
Koszty obsługi akredytywy	236,1	115,0
Inne koszty finansowe	380,8	402,3
Razem	6 694,5	5 076,4

5.9. PODATEK DOCHODOWY

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Podatek dochodowy bieżący	(101,9)	-
Podatek dochodowy odroczony:	960,8	
- zmiana aktywa odniesiona na kapitał	6,0	(35,4)
- zmiana stanu aktywa	2 567,6	(40,0)
- zmiana stanu zobowiązania	(1 523,3)	1 262,0
- zmiana stanu zobowiązania / aktywa - korekta	(89,5)	(23,0)
Razem	858,9	1 163,6

Podatek dochodowy bieżący

Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych:

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na początek okresu	-	-
Zobowiązanie podatkowe za rok bieżący	(101,9)	-
Korekty podatku za lata ubiegłe	-	-
Podatek zapłacony / (zwrócony) w bieżącym okresie	-	-
Stan na koniec okresu	(101,9)	-

Jednostka dominująca podlega polskim przepisom podatkowym.

Efektywna stopa podatkowa:

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(11 190,6)	(6 196,5)
<i>Ustawowa stawka podatkowa</i>	19%	19%
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej	2 126,2	1 177,3
Efekt podatkowy wynikający z rozliczenia straty	(499,0)	-
Efekt podatkowy odwrócenia / (spisania) aktywa od straty	-	-
Efekt podatkowy kosztów niebędących kosztem uzyskania przychodów oraz przychodów niepodlegających opodatkowaniu, netto	(768,3)	(13,7)
Obciążenie wyniku z tytułu podatku dochodowego	858,9	1 163,6
<i>Efektywna stawka podatku dochodowego</i>	<i>7,7%</i>	<i>18,8%</i>

Podatek dochodowy odroczony

Zmiana stanu aktywa z tyt. podatku odroczonego

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na początek okresu	20 327,7	20 367,7
Zwiększenie / (zmniejszenie)	2 567,6	(40,0)
Stan na koniec okresu	22 895,3	20 327,7

Zmiana stanu zobowiązania z tyt. podatku odroczonego

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na początek okresu	3 616,6	4 878,6
Zwiększenie / (zmniejszenie)	1 523,3	(1 262,0)
Stan na koniec okresu	5 139,9	3 616,6

Aktywa z tytułu podatku odroczonego:

	31.03.2018		31.12.2016	
	Podstawa (tys. PLN)	Kwota (tys. PLN)	Podstawa (tys. PLN)	Kwota (tys. PLN)
Zarachowany koszt niewykorzystanych urlopów	1 357,8	258,0	481,4	91,5
Zarachowane rabaty, bonusy dla klientów oraz wsparcie marketingowe	7 346,8	1 395,9	6 848,8	1 301,3
Zarachowany koszt usług audytorskich	88,5	16,8	58,4	11,1
Zarachowany koszt usług doradczych	37,2	7,1	18,5	3,5
Zarachowany koszt usług transportowych	359,8	68,4	132,1	25,1
Zarachowany koszt mediów	703,7	133,7	302,1	57,4
Zarachowany koszt wynagrodzeń	434,4	82,5	296,2	56,3
Zarachowany koszt wynajmu pracowników tymczasowych	266,8	50,7	-	-
Zarachowany koszt odsetek	673,9	128,0	8,5	1,6
Zarachowany koszt rezerwy emerytalnej	241,6	45,9	220,5	41,9
Zarachowany koszt wynajmu magazynu	2 609,9	495,9	-	-
Zarachowany koszt obsługi magazynu	363,3	69,0	-	-
Składki ZUS przypadające do zapłaty w następnym okresie	527,3	100,2	446,3	84,8
Różnica pomiędzy wartością bilansową a podatkową aktywów trwałych	7 574,4	1 439,1	-	-
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	543,4	103,2	1 037,9	197,2
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	-	-	131,1	24,9
Odpisy aktualizujące wartość udzielonej pożyczki	3 408,4	647,6	-	-
Straty podatkowe poniesione	2 626,3	499,0	5 252,6	998,0
Rozpoznanie korzyści związanych z działalnością w SSE podlegających odliczeniu w przyszłych okresach	52 665,2*	17 177,5	52 665,2*	17 177,5
Pozostałe pozycje	930,5	176,8	1 345,3	255,6
Razem		22 895,3		20 327,7

* podstawa rozpoznanych korzyści związanych z działalnością w SSE liczona jest jako iloczyn intensywności pomocy i kosztów kwalifikujących się do objęcia tą pomocą

Nierozliczone straty podatkowe	kwota	data wygaśnięcia
31.12.2011	8 538,1	31.12.2016 r.
31.12.2014	2 008,3	31.12.2019 r.
31.12.2015	288,3	31.12.2020 r.
31.12.2016	329,6	31.12.2021 r.

Według oceny Zarządu jednostki dominującej przyszłe przychody podatkowe pozwolą na wykorzystanie strat podatkowych z lat 2014-2016 w kwocie 2 626,2 tys. zł z tytułu których utworzono aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywo od nierozliczonej straty z roku 2011 zostało spisane z powodu upływu terminu do jej rozliczenia (5 lat).

W dniu 15 listopada 2012 roku Agencja Rozwoju Przemysłu S.A wydała zezwolenie nr 230/ARP S.A. /2012 na prowadzenie działalności gospodarczej przez jednostkę dominującą na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Jednostka dominująca zobowiązała się do poniesienia określonych minimalnych wydatków inwestycyjnych na wdrożenie innowacyjnej technologii Arvell oraz do określonego zwiększenia zatrudnienia. W związku z realizacją do 31 stycznia 2014 r. minimalnych wydatków

inwestycyjnych i wzrostu zatrudnienia, jednostka dominującą od 1 lutego 2014 r. jest upoważniona do korzystania ze zwolnienia z podatku od dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie Strefy. Tym samym jednostka dominująca, zgodnie z MSR 12, rozpoznała odpowiednio aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego: na 31.03.2018 – 17 177,5 tys. zł, na 31.12.2016 – 17 177,5 tys. zł. Aktywo to w kolejnych okresach sprawozdawczych podlegają rozliczeniu o kwotę wykorzystanych korzyści wynikających z nieopodatkowania dochodów. Korzyści podatkowe w SSE rozliczone będą do 2026 roku.

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego:

	31.03.2018		31.12.2016	
	Podstawa (tys. PLN)	Kwota (tys. PLN)	Podstawa (tys. PLN)	Kwota (tys. PLN)
Leasing finansowy - podatkowo operacyjny	16 434,7	3 122,6	17 872,6	3 395,8
Naliczone odsetki od udzielonej pożyczki	1 903,7	361,7	-	-
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	1 795,8	341,2	923,2	175,4
Różnica między wartością podatkową a bilansową ujęcia przychodów z tytułu wystawionych faktur sprzedaży	(1 069,5)	(203,2)	(628,4)	(119,4)
Ujęcie przychodów z tytułu badania R&D wykorzystujących technologię Arvell	5 632,9	1 070,2	-	-
Różnica pomiędzy wartością bilansową a podatkową aktywów trwałych	2 260,5	429,5	773,2	146,9
Naliczone dotacje do wynagrodzeń z PFRON	94,2	17,9	94,2	17,9
Razem		5 139,9		3 616,6

Aktywa i zobowiązanie wykazywane przez Grupę podlegały skompensowaniu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w stopniu, w jakim dotyczą one podatku dochodowego podlegającego tym samym organom podatkowym. Po dokonaniu kompensaty aktywa z zobowiązaniem z tytułu podatku odroczonego, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, wykazuje się następujące kwoty:

Pozycje wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym po dokonaniu kompensaty aktywa z zob. z tyt. podatku odroczonego	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Aktywa z tyt. podatku odroczonego	17 755,4	16 715,7
Zobowiązania z tyt. podatku odroczonego	-	4,6

5.10. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Budynki i budowle	27 770,5	28 632,0
Maszyny i urządzenia	111 788,8	122 353,4
Środki transportu	656,7	1 566,4
Wyposażenie	1 888,2	1 646,5
Środki trwałe w budowie	154,4	3,5
Razem	142 258,6	154 201,8

Środki trwałe w budowie

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Budynki i budowle	-	3,5
Maszyny i urządzenia	154,4	-
Razem	154,4	3,5

Dodatkowe informacje

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość netto przedmiotów w leasingu finansowym	17 683,6	22 535,3
- <i>maszyny i urządzenia</i>	17 089,8	21 070,1
- <i>środki transportu</i>	593,8	1 465,2

Informacja dotycząca zabezpieczeń na rzeczowych aktywach trwałych Grupy Kapitałowej ustanowionych z tytułu zaciągniętych przez Grupę Kapitałową kredytów bankowych została przedstawiona w nocie 5.20.

Ponadto ustanowiono zabezpieczenia na składnikach rzeczowych aktywów trwałych będących przedmiotami zawartych umów leasingowych.

Poza wyżej wymienionymi obciążeniami (ograniczeniami) nie występują żadne inne ograniczenia i/lub obciążenia na majątku Grupy.

W roku 2017 nie dokonano zmian stawek amortyzacyjnych oraz okresów ekonomicznej przydatności składników rzeczowych aktywów trwałych.

W roku 2017 Grupa nie dokonała odpisów aktualizujących wartość składników rzeczowych aktywów trwałych. W związku z wystąpieniem przesłanek utraty wartości w segmencie włóknin Grupa wykonała test na utratę wartości środków trwałych tego segmentu, który nie wykazał konieczności dokonania odpisów aktualizujących.

Rok 2017	Budynki i budowie	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Zaliczki przekazane na zakup środków trwałych	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość początkowa							
Stan na początek okresu	35 928,4	187 032,1	7 050,9	3 336,5	3,5	-	233 351,4
Nabycia	-	110,8	-	95,7	3 444,3	-	3 650,8
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	516,9	1 999,1	-	777,4	(3 293,4)	-	-
Zmniejszenia	-	(2 688,6)	(628,0)	-	-	-	(3 316,6)
Stan na koniec okresu	36 445,3	186 453,4	6 422,9	4 209,6	154,4	-	233 685,6
Umorzenie							
Stan na początek okresu	7 296,4	64 678,7	5 484,5	1 690,0	-	-	79 149,6
Amortyzacja	1 378,4	10 617,5	893,7	631,4	-	-	13 521,0
Zmniejszenia	-	(631,6)	(612,0)	-	-	-	(1 243,6)
Stan na koniec okresu	8 674,8	74 664,6	5 766,2	2 321,4	-	-	91 427,0
Odpisy aktualizujące							
Stan na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto							
Stan na początek okresu	28 632,0	122 353,4	1 566,4	1 646,5	3,5	-	154 201,8
Stan na koniec okresu	27 770,5	111 788,8	656,7	1 888,2	154,4	-	142 258,6

Rok 2016	Budynki i budowie	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Zaliczki przekazane na zakup środków trwałych	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość początkowa							
Stan na początek okresu	35 785,2	184 049,0	7 319,5	3 160,5	372,4	-	230 686,6
Nabycia	-	71,2	-	95,5	3 060,1	-	3 226,8
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	143,2	3 168,0	-	80,5	(3 391,7)	-	-
Zmniejszenia	-	(256,1)	(268,6)	-	(37,3)	-	(562,0)
Stan na koniec okresu	35 928,4	187 032,1	7 050,9	3 336,5	3,5	-	233 351,4
Umorzenie							
Stan na początek okresu	6 227,7	55 618,3	4 641,8	1 210,6	-	-	67 698,4
Amortyzacja	1 068,7	9 092,1	1 091,9	479,4	-	-	11 732,1
Zmniejszenia	-	(31,7)	(249,2)	-	-	-	(280,9)
Stan na koniec okresu	7 296,4	64 678,7	5 484,5	1 690,0	-	-	79 149,6
Odpisy aktualizujące							
Stan na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto							
Stan na początek okresu	29 557,5	128 430,7	2 677,7	1 949,9	372,4	-	162 988,2
Stan na koniec okresu	28 632,0	122 353,4	1 566,4	1 646,5	3,5	-	154 201,8

5.10.1. Nieruchomości inwestycyjne

	31.03.2018	31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość początkowa		
Stan na początek okresu	2 797,1	2 258,5
<i>różnice kursowe z wyceny</i>	(175,7)	538,6
Zmniejszenia	(2 621,4)	-
Stan na koniec okresu	-	2 797,1
Umorzenie		
Stan na początek okresu	621,6	519,6
<i>różnice kursowe z wyceny</i>	(14,2)	8,0
Amortyzacja	47,0	94,0
Zmniejszenia	(654,4)	-
Stan na koniec okresu	-	621,6
Wartość netto		
Stan na początek okresu	2 175,5	1 738,9
Stan na koniec okresu	-	2 175,5

Z dniem 16 czerwca 2017 r. spółki zależna Harper Production OOO z siedzibą w Jarcewie, która posiadała nieruchomość inwestycyjną zmieniła właściciela z Harper Hygienics S.A. na Optowaja Mnogoprofilnaja Kompanija.

Do dnia 16 czerwca 2017 r. naliczono amortyzację w wysokości 47 tys. zł.

5.11. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	31.03.2018	31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Licencje na oprogramowanie użytkowe	788,8	412,7
Pozostałe wartości niematerialne	163,1	224,5
Wartości niematerialne w trakcie realizacji - licencje i oprogramowanie dotyczące wdrożenia nowego systemu	164,9	664,7
Razem	1 116,8	1 301,9

Rok 2017	Licencje na oprogramowanie użytkowe (tys. PLN)	Inne wartości niematerialne (tys. PLN)	Wartości niematerialne w trakcie realizacji (tys. PLN)	Razem (tys. PLN)
Wartość początkowa				
Stan na początek okresu	3 676,8	891,6	664,7	5 233,1
Nabycia	-	13,5	336,0	349,5
Przesunięcia z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	757,7	78,1	(835,8)	-
Zmniejszenia	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	4 434,5	983,2	164,9	5 582,6
Umorzenie				
Stan na początek okresu	3 264,1	667,1	-	3 931,2
Amortyzacja	381,6	153,0	-	534,6
Stan na koniec okresu	3 645,7	820,1	-	4 465,8
Odpisy aktualizujące				
Stan na początek okresu	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	-	-	-	-
Wartość netto				
Stan na początek okresu	412,7	224,5	664,7	1 301,9
Stan na koniec okresu	788,8	163,1	164,9	1 116,8

Rok 2016	Licencje na oprogramowanie użytkowe (tys. PLN)	Inne wartości niematerialne (tys. PLN)	Wartości niematerialne w trakcie realizacji (tys. PLN)	Razem (tys. PLN)
Wartość początkowa				
Stan na początek okresu	3 504,6	862,8	340,6	4 708,0
Nabycia	20,5	28,8	475,8	525,1
Przesunięcia z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	151,7	-	(151,7)	-
Zmniejszenia	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	3 676,8	891,6	664,7	5 233,1
Umorzenie				
Stan na początek okresu	2 604,8	604,3	-	3 209,1
Amortyzacja	659,3	62,8	-	722,1
Stan na koniec okresu	3 264,1	667,1	-	3 931,2
Odpisy aktualizujące				
Stan na początek okresu	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	-	-	-	-
Wartość netto				
Stan na początek okresu	899,8	258,5	340,6	1 498,9
Stan na koniec okresu	412,7	224,5	664,7	1 301,9

5.12. WIECZYSTE UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Wiecyste użytkowanie gruntów	6 164,5	6 255,9
Razem	6 164,5	6 255,9

Grunty w użytkowaniu wieczystym traktowane są jako przedpłaty w leasingu operacyjnym.

Informacja dotycząca zabezpieczeń na wieczystym użytkowaniu gruntów Grupy ustanowionych z tytułu zaciągniętych przez Grupę Kapitałową kredytów bankowych została przedstawiona w notcie 5.20.

5.13. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Nazwa jednostki zależnej	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Proporcja udziałów (%)	Proporcja głosów na walnym zgromadzeniu (%)	Podstawowa działalność
ANV Sp. z o.o.	Polska	100	100	Działalność produkcyjna

W czerwcu 2017 roku struktura Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A. uległa zmianie. Z dniem 16 czerwca 2017 r. spółki zależne: Harper Hygienics Rus OOO z siedzibą w Moskwie oraz Harper Production OOO z siedzibą w Jarcewie zmieniły właściciela z Harper Hygienics S.A. na Optowaja Mnogoprofilnaja Kompanija. Cena sprzedaży wyniosła 10 000 rubli (588,75 zł) za każde 100% udziałów w tych spółkach.

Na dzień bilansowy w skład Grupy Kapitałowej wchodzi jednostka zależna ANV Sp. z o.o. Jednostka ta podlega konsolidacji metodą pełną.

5.14. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Rozliczenia krótkoterminowe		
- opłacone z góry składki ubezpieczeniowe	46,4	69,1
- opłaty przygotowawcze - leasing	29,8	38,5
- projekty graficzne	369,8	227,6
- podatek od nieruchomości	391,1	-
- opłata wieczystego użytkowania	200,6	-
- odpisy na ZFŚS	81,5	-
- koszty napraw i remontów	586,2	-
- badania R&D wykorzystujące technologię Arvell	5 632,9	-
- pozostałe pozycje	525,4	773,7
Razem	7 863,5	1 108,9

5.15. ZAPASY

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Produkty higieniczno-kosmetyczne	9 433,0	6 376,8
Produkcja w toku i półprodukty	6 110,3	3 589,4
Materiały i surowce	15 016,4	10 787,9
Towary	392,1	390,8
Razem	30 951,8	21 144,9

Informacja dotycząca zabezpieczeń na zapasach Grupy ustanowionych z tytułu zaciągniętych przez Grupę kredytów bankowych została przedstawiona w nocie 5.20. Nie występują żadne inne ograniczenia i/lub obciążenia na majątku Grupy niż wskazane w nocie 5.20.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy:

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Stan na początek okresu	131,1	-
Odpisy utworzone	-	131,1
Odpisy rozwiązane (wykorzystane)	(131,1)	-
Stan na koniec okresu	-	131,1

5.16. NALEŻNOŚCI HANDLOWE I INNE NALEŻNOŚCI

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Krótkoterminowe		
Należności od pozostałych jednostek	39 724,2	27 150,0
- <i>należności handlowe</i>	38 808,0	25 590,7
- <i>należności z tytułu podatków i obciążeń publicznych</i>	777,0	1 366,2
- <i>należności pozostałe</i>	139,2	193,1
Razem	39 724,2	27 150,0

Zmiana stanu odpisów aktualizujących należności:

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Stan na początek okresu	2 458,5	4 954,4
Odpisy utworzone	18,5	14,4
Odpisy rozwiązane	-	(2 510,3)
Korekta odpisów aktualizujących na BO	(142,8)	-
Stan na koniec okresu	2 334,2	2 458,5

Należności handlowe brutto według wieku na dzień 31.03.2018 roku

Wiek w dniach	Ogółem w wartości brutto	Odpisy aktualizujące	Ogółem w wartości netto
Należności handlowe bieżące, z tego:			
od pozostałych jednostek	23 432,2	-	23 432,2
Należności handlowe przeterminowane, z tego:			
od pozostałych jednostek	17 710,0	2 334,2	15 375,8
<i>do 90 dni</i>	12 746,4	-	12 746,4
<i>91-180</i>	1 369,4	-	1 369,4
<i>181-360</i>	346,9	-	346,9
<i>powyżej 360</i>	3 247,3	2 334,2	913,1
Razem	41 142,2	2 334,2	38 808,0

Średni termin spłaty należności z tytułu sprzedaży produktów, towarów i usług wynosi 45 dni. Grupa nalicza odsetki za zwłokę w zapłacie należności w wypadku, gdy w oparciu o analizę prawną i finansową kontrahenta istnieje możliwość ich odzyskania.

Wykazane salda należności obejmują 15 996,6 tys. zł należności od 5 największych odbiorców Grupy. Należności od dwóch klientów mających największe saldo należności wynoszą odpowiednio 5 958,5 tys. zł i 5 718,1 tys. zł. Nie ma innych klientów, od których należności przekroczyłyby 5% ogólnej wartości należności z tytułu dostaw i usług.

Analiza wiekowa należności przeterminowanych, ale nieobarczonych ryzykiem utraty wartości:

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
91 -180 dni	1 369,4	893,2
181-360 dni	346,9	266,5
Powyżej 360 dni	913,1	93,0
Razem	2 629,4	1 252,7

Grupa dokonuje miesięcznej analizy przeterminowania należności dla poszczególnych kontrahentów. W przypadku powzięcia informacji o zagrożeniu upadłością lub niewypłacalnością danego kontrahenta, Grupa tworzy odpis niezależnie od terminów wymagalności.

Na koniec roku 2017 Grupa posiadała należności przeterminowane, lecz ściągalne do 90 dni w kwocie 1 369,4 tys. zł. Grupa posiadała również należności przeterminowane, lecz ściągalne powyżej 180 dni w kwocie 1 260,0 tys. zł. Łączna wartość przeterminowanych należności powyżej 180 dni nie przekracza 5% całości należności.

Grupa ubezpiecza swoje należności handlowe.

Grupa jest stroną umowy o świadczenie usług faktoringowych bez regresu, polegającą na finansowaniu krótkoterminowych należności przed terminem ich wymagalności. Umowa obejmuje należności handlowe, przysługujące jednostce dominującej od jednego z największych klientów.

Grupa jest również stroną umowy faktoringowej, polegającej na finansowaniu należności krótkoterminowych przed terminem ich wymagalności z 5% udziałem własnym.

5.17. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	558,0	5 213,1
Razem	558,0	5 213,1

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość uzależniona jest od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są deponowane na różne okresy, od jednego dnia do 3 miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy Kapitałowej na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest równa ich wartości bilansowej. W stosunku do wykazanych wielkości nie występują żadne ograniczenia w dysponowaniu środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami.

5.18. KAPITAŁY

5.18.1. Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny jednostki dominującej:

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Liczba akcji	63 670 000	63 670 000
Wartość nominalna 1 akcji (w zł)	0,01	0,01
Kapitał akcyjny zarejestrowany	636,7	636,7
Korekta hiperinflacyjna	908,9	908,9
Kapitał akcyjny	1 545,6	1 545,6

Struktura akcyjna na dzień 31 marca 2018 roku:

Akcjonariusz	rodzaj akcji	liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów	% udział w głosach na WZA
SIA iCotton	zwykłe	42 022 200*	66,00	42 022 200*	66,00
Quercus TFI S.A.	zwykłe	7 518 213	11,81	7 518 213	11,81
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	zwykłe	6 162 000	9,68	6 162 000	9,68
Pozostali akcjonariusze	zwykłe	7 967 587	12,51	7 967 587	12,51
Ogółem		63 670 000	100,00	63 670 000	100,00

*Radville Investments Sp. z o.o. – Polska (pośrednio SIA iCotton) - 38 170 000 akcji

SIA iCotton (bezpośrednio) - 3 852 200 akcji

W dniu 30 stycznia 2017 r. w raporcie bieżącym nr 7/2017 Jednostka dominująca poinformowała, że otrzymała zawiadomienie od Central European Cotton Holdings DAC z siedzibą w Dublinie, Irlandia (dalej: CECH) oraz Radville Investments Spółka z o. o. z siedzibą w Warszawie (dalej: RADVILLE), o zmianie dotychczas posiadanego bezpośrednio przez CECH oraz RADVILLE udziału w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Jednostki dominującej. Zmiana nastąpiła w wyniku przeniesienia przez CECH 38 170 000 (słownie: trzydzieści osiem milionów sto siedemdziesiąt tysięcy) posiadanych bezpośrednio przez CECH akcji zwykłych na okaziciela Jednostki dominującej, reprezentujących 59,95% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na WZA, na rzecz podmiotu zależnego od CECH (w którym CECH posiada 100% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników) – spółkę RADVILLE, jako wkładu niepieniężnego na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego RADVILLE w zamian za nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym RADVILLE. W wyniku zmiany, CECH posiada pośrednio - poprzez spółkę zależną RADVILLE – 38.170.000 (słownie: trzydzieści osiem milionów sto siedemdziesiąt tysięcy) akcji zwykłych na okaziciela Spółki, uprawniających do takiej samej liczby głosów, reprezentujących 59,95% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na WZA oraz nie posiada bezpośrednio akcji.

W dniu 15 marca 2017 r. iCotton z siedzibą na Łotwie, należący do Grupy Cotton Club zakupił 100% udziałów w Radville Investment Sp. z o.o.

Struktura akcyjna na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Akcjonariusz	rodzaj akcji	liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów	% udział w głosach na WZA
Central European Cotton Holdings Ltd. - Irlandia	zwykłe	38 170 000	59,95	38 170 000	59,95
Quercus TFI S.A.	zwykłe	6 932 233	10,89	6 932 233	10,89
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	zwykłe	6 096 000	9,57	6 096 000	9,57
PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny S.A.	zwykłe	5 993 000	9,41	5 993 000	9,41
Pozostali akcjonariusze	zwykłe	6 478 767	10,18	6 478 767	10,18
Ogółem		63 670 000	100,00	63 670 000	100,00

5.18.2. Kapitał zapasowy

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Kapitał zapasowy	73 791,1	79 172,2

Kapitał zapasowy dotyczy nadwyżki netto ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej w kwocie 22 843,1 tys. PLN, podziału wyników lat ubiegłych w kwocie 46 627,1 tys. PLN oraz kwotę 4 320,9 tys. PLN przeniesioną z kapitału rezerwowego z wyceny programów motywacyjnych zgodnie z MSSF 2.23. Zgodnie z art. 396 §1 Kodeksu Spółek Handlowych, na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału akcyjnego.

5.18.3. Kapitał rezerwy z wyceny programów motywacyjnych

Kapitał rezerwy z wyceny programów motywacyjnych został w roku 2016 przeniesiony na kapitał zapasowy w związku z objęciem warrantów przez osoby upoważnione.

5.18.4. Zyski zatrzymane

Struktura zysków zatrzymanych przedstawia się następująco:

	31.03.2018	31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zyski zatrzymane	7 477,7	6 671,1
Korekta konsolidacyjna*	-	458,4
Strata bieżącego okresu	(10 331,7)	(5 032,9)
Zyski zatrzymane	(2 854,1)	2 096,6

Zarząd Jednostki dominującej zaproponował pokrycie straty z kapitału zapasowego utworzonego z zysku netto z lat poprzednich.

* W procesie konsolidacji nastąpiła korekta związana z eliminacją odsetek od jednej z pożyczek udzielonych jednostkom zależnym

5.19. REZERWY

Zmiany rezerw w 2017 roku:

	Odprawy rentowo-emerytalne	Odprawy pośmiertne	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na początek okresu	174,9	45,4	220,3
Zwiększenie / (Zmniejszenia)	18,1	3,2	21,3
Stan na koniec okresu	193,0	48,6	241,6

Rezerwa emerytalno-rentowa i pośmiertna za rok 2017 została oszacowana przez aktuarusza. Do wyliczenia rezerw ustalono założenia dotyczące rotacji, stopy dyskontowej, stopy wzrostu płac, śmiertelności pracowników, niezdolności do pracy. Wycena została sporządzona przy zastosowaniu metody prognozowanego kosztu jednostkowego (projected unit credit method). Zgodnie z tą metodą każdy okres wykonywania pracy daje uprawnienia do dodatkowej jednostki świadczeń i każda jednostka uprawnienia do świadczenia wyliczana jest oddzielnie. Uwzględnia się przy tym, że bazowe wynagrodzenie każdego z pracowników będzie się zmieniać w czasie wg określonych powyżej założeń. Wyliczenie wartości zobowiązań z tytułu odpraw rentowych polega na wyznaczeniu aktuarialnej wartości obecnej wypłat świadczeń wg stanu na dzień kalkulacji.

Kalkulacja rezerwy emerytalno-rentowej na koniec okresu sprawozdawczego 31 marca 2018 r. dla stopy dyskontowej na poziomie 3,2% wynosi 193,0 tys. zł oraz rezerwy na odprawy pośmiertne 48,6 tys. zł.

5.20. KREDYTY OTRZYMANE

	31.03.2018	31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Kredyt bankowy – mBank - PLN	58 673,9	67 500,0
Kredyt bankowy – obrotowy – mBank - PLN	18 797,0	17 301,3
Razem	77 470,9	84 801,3

Okres spłaty zobowiązań z tytułu kredytów:

	31.03.2018	31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Część krótkoterminowa (do 1 roku)	39 470,9	26 801,3
- raty kapitałowe	20 000,0	9 500,0
- naliczone odsetki	673,9	-
- kredyt w rachunku bieżącym	18 797,0	17 301,3
Część długoterminowa (powyżej 1 roku)	38 000,0	58 000,0
- od roku do 3 lat	38 000,0	35 000,0
- powyżej 3 lat	-	23 000,0
Razem	77 470,9	84 801,3

Jednostka dominująca w dniu 8.02.2017 roku zawarła umowę w sprawie kredytu obrotowego do wysokości 3 milionów zł przeznaczonego na finansowanie płatności za faktury dotyczące usług doradczych w zakresie projektów pozyskania inwestora lub emisji akcji. Kredyt został spłacony 28.04.2017 roku.

W dniu 27 czerwca 2017 roku Jednostka dominująca zawarła aneks do umowy kredytowej o kredyt wielowalutowy przedłużający ostateczną spłatę sald debetowych w terminie do 29 czerwca 2018 roku.

Jednostka dominująca posiada zawartą transakcję zabezpieczającą Step-Up IRS. Transakcja zabezpiecza zmienną część stopy procentowej dotyczącej płatności odsetek dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego na podstawie aneksu do umowy kredytowej z dnia 22 września 2015 r. IRS zabezpiecza 30% zaciągniętego kredytu.

Podstawowe informacje nt. kredytów zaciągniętych przez Grupę Kapitałową wg stanu na dzień 31 marca 2018 roku:

Kredytodawca	Data zawarcia umowy	Umowny termin spłaty	Kwota umowna kredytu	Aktualne zadłużenie w PLN	Warunki spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
mBank S.A.	23 czerwiec 2015	30 czerwiec 2020	62 000,0 tys. PLN	43 000 tys. PLN	w ratach płatnych półrocznie wg ustalonego harmonogramu	WIBOR 6M+marża rynkowa	1. hipoteka umowna kaucyjna do maksymalnej kwoty zabezpieczenia wynoszącej 144 500 tys. PLN na prawie użytkowania wieczystego oraz na związany z tym prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, 2. cesja wierzytelności należnych od wybranych odbiorców, 3. zastaw rejestrowy na linii technologicznej Arvell, 4. cesja praw z polis ubezpieczeniowych spółki, 5. weksel in blanco
mBank S.A.	22 wrzesień 2015	30 czerwiec 2020	15 000,0 tys. PLN	15 000,0 tys. PLN	w ratach płatnych półrocznie wg ustalonego harmonogramu	WIBOR 6M+marża rynkowa	1. hipoteka umowna kaucyjna do maksymalnej kwoty zabezpieczenia wynoszącej 144 500 tys. PLN na prawie użytkowania wieczystego oraz na związany z tym prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, 2. cesja wierzytelności należnych od wybranych odbiorców, 3. zastaw rejestrowy na linii technologicznej Arvell, 4. cesja praw z polis ubezpieczeniowych spółki, 5. weksel in blanco
mBank S.A.	23 czerwiec 2015	30 czerwiec 2016	20 000,0 tys. PLN	18 797,0 tys. PLN	30 czerwiec 2019	zmienna stopa procentowa obliczana w stosunku rocznym	1. hipoteka umowna kaucyjna do maksymalnej kwoty zabezpieczenia wynoszącej 144 500 tys. PLN na prawie użytkowania wieczystego oraz na związany z tym prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, 2. cesja wierzytelności należnych od wybranych odbiorców, 3. zastaw rejestrowy na linii technologicznej Arvell, 4. cesja praw z polis ubezpieczeniowych spółki, 5. weksel in blanco

5.21. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU I FAKTORINGU

Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego:

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Raty płatne w okresie 1 roku po końcu okresu sprawozdawczego	800,5	3 049,4
Raty płatne w okresie powyżej 1 roku:	49,1	1 089,5
- od 1 do 3 lat	49,1	1 089,5
Razem	849,6	4 138,9

Płatne w okresie:	Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	31.03.2018	31.12.2016	31.03.2018	31.12.2016
do jednego roku	808,7	3 145,5	800,5	3 049,4
od roku do 3 lat	49,3	1 107,6	49,1	1 089,5
Razem	858,0	4 253,1	849,6	4 138,9
Przyszły koszt odsetkowy (wartość ujemna)	(8,4)	(114,2)	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, z tego:			849,6	4 138,9
zobowiązania krótkoterminowe			800,5	3 049,4
zobowiązania długoterminowe			49,1	1 089,5

Grupa finansuje za pomocą umów leasingowych zakupy maszyn i urządzeń do produkcji oraz środków transportu. Na dzień 31 marca 2018 jednostka dominująca była stroną 11 umów leasingu finansowego. Okres trwania leasingu obejmuje od 36 do 60 miesięcy. Opłata wstępna wynosi od 1,5% do 40%. Większość umów zawiera możliwość nabycia przedmiotu leasingu za cenę ustaloną w ramach umowy, która waha się od 1% do 42% wartości początkowej przedmiotu leasingu.

Grupa jest stroną umów najmu powierzchni magazynowej oraz praw wieczystego użytkowania, które stanowią formę leasingu operacyjnego. Minimalny poziom opłat z tytułu zawartej umowy najmu wynosić będzie 294 tys. zł.

Grupa jest stroną umowy faktoringu eksportowego i krajowego z przejęciem ryzyka niewypłacalności odbiorcy zawartej z mFaktoring S.A.

Maksymalne wykorzystanie limitu finansowania w ramach faktoringu eksportowego określono do kwoty 600 tys. EUR oraz 220 tys. GBP, natomiast w ramach faktoringu krajowego do kwoty 10 mln zł.

Zabezpieczeniem umowy faktoringu jest:

- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową,
- cesja wierzytelności z rachunków bankowych prowadzonych przez mBank S.A. do wysokości zadłużenia.

Oprocentowanie faktoringu ustalone zostało:

- dla EUR na podstawie LIBOR EUR O/N + marża rynkowa,
- dla GBP na podstawie LIBOR GBP O/N + marża rynkowa,
- dla PLN na podstawie WIBOR O/N + marża rynkowa.

W dniu 1 czerwca 2016 r. Jednostka dominująca zawarła umowę faktoringową z ING Bank N.V. Przedmiotem umowy jest usługa faktoringu bez regresu. Faktor może:

- nabyć wierzytelność oraz wypłacić należną Dostawcy cenę nabycia tych wierzytelności,
  - zainkasować zapłatę przysługującą z tytułu wierzytelności od Odbiorcy.
- Faktor wypłaca Dostawcy cenę nabycia wierzytelności pomniejszoną o dyskonto. Stosowana stopa WIBOR przy dyskoncie to:
- 1M WIBOR dla wierzytelności z terminem do 30 dni lub krótszym pozostającym do terminu wymagalności,
  - 3M WIBOR dla wierzytelności z terminem 31 dni lub dłuższym pozostającym do terminu wymagalności.

Zobowiązania do faktora:

	31.03.2018	31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zobowiązanie z tyt. faktoringu krajowego i eksportowego	-	127,7
Razem	-	127,7

Umowa faktoringu eksportowego i krajowego, przewiduje przeniesienie na faktora ryzyka płynności w odniesieniu do 95% wartości przedstawianych do dyskonta faktur, natomiast ryzyko niewypłacalności kontrahenta zostaje przejęte przez firmę ubezpieczeniową (również w odniesieniu do 95% kwot). W związku z powyższym w bilansie ujmowane jest jedynie 5 % wartości należności z faktur jako zobowiązanie do zaspokojenia faktora.

5.22. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE, INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE ORAZ ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	31.03.2018	31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Długoterminowe	3 735,3	540,2
a) Rozliczane w czasie dofinansowanie rzeczowych aktywów trwałych	473,9	540,2
b) Zarachowane koszty wynajmu magazynu wraz z efektem zachęty	2 315,4	-
c) przychody przyszłych okresów – użytkowanie znaku Harper Hygienics S.A. przez Panattonii	946,0	-
Krótkoterminowe	96 839,2	62 803,2
a) Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	161,0	-
- zobowiązania handlowe	161,0	-
b) Zobowiązania wobec jednostek pozostałych	96 678,2	62 803,2
- zobowiązania handlowe	63 893,1	44 261,5
- zobowiązania inwestycyjne	652,3	4 372,3
- zobowiązania z tyt. podatku dochodowego	101,9	-
- zobowiązania budżetowe	4 178,7	2 034,9
- zobowiązania pozostałe	15 887,2	2 488,6
- zarachowany koszt niewykorzystanych urlopów	1 357,8	481,4
- zarachowany koszt sprzedaży oraz marketingu	3 025,9	2 224,9
- zarachowany koszt retro bonusów	4 320,8	4 623,9
- zarachowany koszt wynagrodzeń	315,6	149,1
- zarachowane inne koszty okresu sprawozdawczego	2 527,0	2 166,6
- zarachowane koszty wynajmu magazynu wraz z efektem zachęty	294,5	-
- przychody przyszłych okresów – użytkowanie znaku Harper Hygienics S.A. przez Panattonii	123,4	-
Razem	100 574,5	63 343,4

5.23. WYLICZENIE STRATY I WARTOŚCI KSIĘGOWEJ NA 1 AKCJĘ

Zysk / (strata) na jedną akcję

		Rok 2017	Rok 2016
Strata przypisana akcjonariuszom Jednostki dominującej (tys. PLN)	(A)	(10 331,7)	(5 032,9)
Średnioważona liczba udziałów/akcji	(B)	63 670 000	63 670 000
Strata na jedną akcję (PLN)	(A) / (B)	(0,16)	(0,08)
Strata rozwodniona na jedną akcję (PLN)		-	-

Wartość księgowa na jedną akcję

		31.03.2018	31.12.2016
Kapitał własny Grupy (tys. PLN)	(A)	72 313,1	82 383,2
Liczba akcji na koniec okresu	(B)	63 670 000	63 670 000
Wartość księgowa na jedną akcję (PLN)	(A) / (B)	1,14	1,29

5.24. INSTRUMENTY FINANSOWE I RYZYKO FINANSOWE

a) Wskaźnik dźwigni finansowej

Grupa monitoruje stan kapitału własnego stosując wskaźnik dźwigni, który liczony jest jako stosunek zadłużenia finansowego netto do kapitałów własnych.

Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i faktoringu, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej.

Grupa zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji wpływów dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego.

Struktura zadłużenia Grupy obejmuje kredyty ujawnione w nocie nr 5.20, zobowiązania z tytułu leasingu i faktoringu ujawnione w nocie 5.21, oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje i zysk zatrzymany, ujawnione w nocie nr 5.18.

Wskaźnik dźwigni finansowej na koniec roku:

	31.03.2018	31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Kredyty	77 470,9	84 801,3
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i faktoringu	849,6	4 266,6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(558,0)	(5 213,1)
Zadłużenie finansowe netto	77 762,5	83 854,8
Kapitał własny	72 313,1	82 383,2
Stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego	107,5%	101,8%

Grupa Kapitałowa nie określiła docelowego wskaźnika dźwigni finansowej.

b) Rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych

Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

b.1) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych, w wyniku czego Grupa Kapitałowa poniesie straty finansowe. Grupa stosuje zasadę dokonywania transakcji wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy. Grupa zawiera transakcje wyłącznie z takimi jednostkami, których ocena jest możliwa na podstawie raportów handlowych zakupionych z wyspecjalizowanej wywiadowni gospodarczej.

W przypadku kontrahentów zagranicznych i krajowych Grupa Kapitałowa ubezpiecza należności. W przypadku braku możliwości ubezpieczenia należności, sprzedaż dokonywana jest na zasadzie przedpłat lub na podstawie akredytywy otwartej przez kontrahenta na rzecz spółek z Grupy.

W Grupie Kapitałowej Harper Hygienics S.A. występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego związana z należnościami z tytułu dostaw i usług u największych odbiorców. Udział kontrahenta posiadającego największe saldo należności wyniósł około 7% salda należności z tytułu dostaw i usług.

b.2) Ryzyko płynności

Odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności spoczywa na Zarządzie Jednostki dominującej, który opracował system zarządzania tym ryzykiem dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Grupy Kapitałowej oraz zaspokojenia wymagań zarządzania płynnością. Spółka zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału własnego, wykorzystując oferty usług bankowych i rezerwowe linie kredytowe, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz dopasowując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

Największy udział w finansowaniu działalności Grupy ma sektor bankowy zapewniający finansowanie w formie kredyty inwestycyjnego i kredytu w rachunku bieżącym (szczegółowy opis kredytów znajduje się w nocie 5.20).

	Stan na dzień 31.03.2018 (tys. PLN)	Stan na dzień 31.12.2016 (tys. PLN)
Zobowiązania finansowe (wartość bieżąca)		
- kredyty bankowe płatne w okresie:	77 470,9	84 801,3
<i>do jednego roku</i>	39 470,9	26 801,3
<i>od roku do 3 lat</i>	38 000,0	35 000,0
<i>powyżej 3 lat</i>	-	23 000,0
- leasing finansowy i faktoring płatny w okresie	849,6	4 266,6
<i>do jednego roku</i>	800,5	3 177,1
<i>od roku do 3 lat</i>	49,1	1 089,5
- zobowiązania handlowe, inwestycyjne, instrumenty pochodne oraz inne zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe płatne w okresie:	78 629,4	57 181,8
<i>do jednego roku</i>	78 373,5	57 181,8
<i>od roku do 3 lat</i>	255,9	-
Razem zobowiązania finansowe (wartość bieżąca)	156 949,9	146 249,7
Przewidywane przepływy z tyt. zobowiązań finansowych		
- kredyty bankowe płatne w okresie:	81 297,3	92 312,9
<i>do jednego roku</i>	41 683,7	29 827,2
<i>od roku do 3 lat</i>	39 613,6	38 957,0
<i>powyżej 3 lat</i>	-	23 528,7
- leasing finansowy i faktoring płatny w okresie	858,0	4 380,8
<i>do jednego roku</i>	808,7	3 273,2
<i>od roku do 3 lat</i>	49,3	1 107,6
- zobowiązania handlowe, inwestycyjne, instrumenty pochodne oraz inne zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe płatne w okresie:	78 629,4	57 181,8
<i>do jednego roku</i>	78 629,4	57 181,8
<i>od roku do 3 lat</i>	-	-
Razem przewidywane przepływy z tyt. zobowiązań finansowych	160 784,7	153 874,7

b.3) Ryzyko rynkowe

Działalność Grupy Kapitałowej wiąże się przede wszystkim z narażeniem na ryzyko finansowe wynikające ze zmian kursów walut oraz stóp procentowych.

b.3.1) Ryzyko kursowe

Grupa zawiera określone transakcje denominowane w walutach obcych. W związku z tym pojawia się ryzyko wahań kursów walut.

Stopień wrażliwości Grupy na 10-proc. wzrost i spadek kursu wymiany PLN na waluty obce przedstawiony jest w poniższej tabeli. 10% to stopa wrażliwości wykorzystywana w wewnętrznych raportach dotyczących ryzyka walutowego przeznaczonych dla członków kierownictwa i odzwierciedlających ocenę zarządu dotyczącą możliwych zmian kursów wymiany walut obcych. Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone pozycje pieniężne denominowane w walutach obcych i koryguje przewalutowanie na koniec okresu sprawozdawczego o 10-proc. zmianę kursów.

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań pieniężnych Grupy Kapitałowej denominowanych w walutach obcych na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

	Środki pieniężne	Należności	Zobowiązania	Razem w walucie	Wpływ 10% zmiany kursu na wynik brutto (tys. PLN)
Stan na dzień 31.03.2018					
Euro (tys. EUR)	(3 689,4)	4 159,0	(6 573,0)	(6 103,4)	(2 568,6)
Dolar USA (tys. USD)	(449,1)	221,3	(343,0)	(570,8)	(194,9)
Funt Brytyjski (tys. GBP)	13,1	30,5	(4,1)	39,5	19,0
Korona Czeska (tys. CZK)	-	447,8	-	447,8	7,4
Forint Węgierski (tys. HUF)	331,3	3 719,9	-	4 051,2	5,5
Frank Szwajcarski (tys. CHF)	-	-	(6,8)	(6,8)	(2,4)
Stan na dzień 31.12.2016					
Euro (tys. EUR)	768,2	2 879,9	(4 702,8)	(1 054,7)	(466,6)
Dolar USA (tys. USD)	11,4	125,1	(393,5)	(257,0)	(107,4)
Funt Brytyjski (tys. GBP)	14,8	123,5	(4,4)	133,9	68,9
Korona Czeska (tys. CZK)	-	628,5	-	628,5	10,3
Forint Węgierski (tys. HUF)	336,2	3 031,3	-	3 367,5	4,8
Frank Szwajcarski (tys. CHF)	-	-	(1,2)	(1,2)	(0,5)

b.3.2) Ryzyko zmian stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stóp procentowych, ponieważ należące do niej podmioty pożyczają środki oprocentowane według stóp zmiennych.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości opartą o stopień narażenia na ryzyko zmiany stóp procentowych. W przypadku zobowiązań kredytowych o oprocentowaniu zmiennym przy założeniu na potrzeby analizy, że kwota zobowiązań kredytowych niespłaconych na koniec okresu sprawozdawczego była na takim samym poziomie przez cały dany rok.

Gdyby stopy procentowe były o 50, 100 lub 150 punktów bazowych wyższe/niższe, a wszystkie inne warunki zachowałyby stałą wartość to wynik brutto Grupy Kapitałowej oraz kapitał własny za okres zakończony 31 marca 2018 oraz 31 grudnia 2016 zwiększyłby/zmniejszyłby się odpowiednio o:

	31.03.2018 (tys. PLN)		31.12.2016 (tys. PLN)	
	wzrost	spadek	wzrost	spadek
zadłużenie kredytowe	77 470,9		84 801,3	
Zmiana stopy procentowej o 50 punktów bazowych	414,2	(414,2)	460,5	(460,5)
Zmiana stopy procentowej o 100 punktów bazowych	828,4	(828,4)	920,9	(920,9)
Zmiana stopy procentowej o 150 punktów bazowych	1 242,6	(1 242,6)	1 381,4	(1 381,4)

Jednostka dominująca posiada zawartą transakcję IRS zabezpieczającą zmienną część stopy procentowej (WIBOR 6M) dotyczącej płatności odsetkowych dla kredytu inwestycyjnego. IRS zabezpiecza 30% zaciągniętego kredytu, czyli kwoty 12 600 tys. zł i 3 000 tys. zł.

Transakcja zabezpiecza płatności odsetkowe zapadające co pół roku od 31 grudnia 2015. Dla powyższej transakcji stosuje się rachunkowość zabezpieczeń. Efektem wyceny instrumentu zabezpieczającego na dzień 31 marca 2018 roku jest kwota dodatnia w wysokości 8,1 tys. zł. ujęta w innych całkowitych dochodach.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego oraz środki pieniężne na rachunkach bankowych Grupy nie są w istotnym stopniu narażone na ryzyko zmiany stóp procentowych.

c) Aktywa finansowe:

Rodzaj instrumentu finansowego	Stan na dzień 31.03.2018	Stan na dzień 31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Pożyczki i należności:	44 120,9	25 590,7
- pożyczki udzielone	5 312,9	-
- należności handlowe	38 808,0	25 590,7
Środki pieniężne	558,0	5 213,1
Razem	44 678,9	30 803,8

Wyżej wykazane wartości bilansowe odzwierciedlają maksymalne narażenie Grupy Kapitałowej na ryzyko kredytowe.

Wartość bilansowa środków pieniężnych jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.

Wartość bilansowa należności jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.

d) Zobowiązania finansowe:

Rodzaj instrumentu finansowego	Stan na dzień 31.03.2018	Stan na dzień 31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
1. Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	156 694,0	146 001,4
- kredyty bankowe	77 470,9	84 801,3
- leasing finansowy i faktoring	849,6	4 266,6
- zobowiązania handlowe, inwestycyjne oraz inne zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	78 373,5	56 933,5
Razem	156 694,0	146 001,4
2. Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej	255,9	248,3
- IRS	244,9	254,9
- opcje walutowe	-	(6,6)
- kontrakty terminowe	11,0	-
Razem	255,9	248,3

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu kredytów bankowych, leasingu finansowego oraz faktoringu jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny charakter ich oprocentowania oparty na stopach rynkowych.

Wartość bilansowa zobowiązań handlowych jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.

Instrument finansowy IRS wyceniony jest do wartości godziwej wg modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Wycena instrumentów finansowych stanowi poziom 3 hierarchii wartości godziwej.

5.25. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI I DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Grupa Kapitałowa w bieżącym okresie sprawozdawczym poniosła stratę z działalności operacyjnej w wysokości 8 163,3 tys. zł oraz poniosła stratę netto w wysokości 10 331,7 tys. zł. Współczynnik płynności (stosunek aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych) na dzień 31 marca 2018 r. wyniósł 0,58. Grupa finansuje się w znacznym stopniu kredytami bankowymi, z którymi związany jest obowiązek dotrzymania określonych wskaźników finansowych.

W trakcie okresu sprawozdawczego oraz do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego miały miejsce zdarzenie istotne z punktu widzenia analizy założenia kontynuacji działalności przez Jednostkę dominującą. Kontrolę nad Harper Hygienics S.A. w wyniku transakcji nabycia akcji zaczęła sprawować spółka SIA iCotton („iCotton”). Nowy kontrolujący akcjonariusz stał się jednocześnie klientem Jednostki dominującej.

Jak przedstawiono w nocie 5.30 niniejszego sprawozdania finansowego „Transakcje z podmiotami powiązаныmi za rok 2016 i 2017” iCotton w okresie od nabycia akcji do 31 marca 2018 r. dokonał zakupów za kwotę 8 896,6 tys. zł w czym istotny udział stanowiły włókniyny Arvell. Jednostka dominująca spodziewa się utrzymać zwiększony poziom sprzedaży włókniyny Arvell oraz planuje rozszerzyć portfel produktów suchych w oparciu o technologie Arvell. Zarząd Jednostki dominującej spodziewa się również przedłużenia okresu obowiązywania umowy z SIA iCotton na podobnych warunkach, co w ocenie Zarządu przełoży się na poprawę wyniku brutto na sprzedaży oraz przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej.

Na 31 marca 2018 r. w zobowiązaniach krótkoterminowych została ujęta kaucja zwrotna w łącznej wysokości 13 667,1 tys. zł otrzymana w ramach umowy ze spółką iCotton. Tym samym przepływy pieniężne z działalności uległy poprawie co przełożyło się na poprawę struktury wiekowej zobowiązań handlowych.

Harper Hygienics S.A. jest stroną umowy z iCotton, na podstawie, której iCotton zobowiązała się do udzielenia pożyczki w kwocie 10 500 tys. zł. Na dzień niniejszego sprawozdania pożyczka ta nie została wykorzystana.

Jednostka dominująca podpisała z dniem 25 czerwca 2018 r. aneks do umowy kredytowej z mBank S.A. zmieniający harmonogram spłat kredytu. Nowy harmonogram przedstawia się następująco:

kwota raty	termin spłaty
5 000,00	2018-06-29
3 500,00	2018-09-28
3 500,00	2018-12-31
3 500,00	2019-03-29
3 500,00	2019-06-28
3 500,00	2019-09-30
7 500,00	2019-12-31
7 500,00	2020-03-31
20 500,00	2020-06-30
58 000,00	

Aneks określa również zmianę covenantów finansowych tj. marży zysku ze sprzedaży, wskaźnika zadłużenia oraz zobowiązania finansowego netto / roczna EBITDA. Weryfikacja dwóch pierwszych wskaźników będzie odbywać się kwartalnie, przy czym najbliższa weryfikacja nastąpi 30.06.2018 r. Weryfikacja trzeciego wskaźnika będzie odbywała się rocznie, przy czym pierwsza weryfikacja nastąpi na koniec roku obrotowego kończącego się 31 marca 2019 r

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Zarząd Grupy uważa, że przyjęcie założenia kontynuacji działalności przy sporządzeniu niniejszego śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego jest zasadne i nie stwierdza występowania istotnych zagrożeń dla kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości.

5.26. PONIESIONE I PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE

	31.03.2018 (tys. PLN)	31.12.2016 (tys. PLN)
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne - poniesione	7 720,0	2 499,2

Planowane nakłady inwestycyjne	tys. PLN
Maszyny i urządzenia	14 422,0
Środki transportu	3 664,0
Sprzęt komputerowy i oprogramowanie	675,0
Pozostałe	787,0
Razem	19 548,0

5.27. PODJĘTE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

Na dzień 31 marca 2018 roku Grupa posiada podpisaną umowę najmu, której przedmiotem jest najem powierzchni magazynowej i biurowej. Umowa zawarta jest na czas określony wynoszący 10 lat począwszy od lutego 2017 r. Szacowana całkowita wartość czynszu najmu wyniesie 6 996,8 tys. EUR za cały okres najmu.

W dniu 18 sierpnia 2017 roku Jednostka dominująca podpisała umowę najmu, której przedmiotem jest najem powierzchni biurowej. Umowa została zawarta na czas określony wynoszący 7 lat począwszy od 8 stycznia 2018 roku. Szacowana całkowita wartość czynszu najmu wyniesie 1 287,5 tys. EUR za cały okres najmu.

Poza wymienionymi powyżej zobowiązaniami umownym Grupa nie posiada innych zobowiązań umownych nieujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 marca 2018 r.

5.28. ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE I POZABILANSOWE

5.28.1. Aktywa i zobowiązania pozabilansowe

W dniu 19 kwietnia 2016 r. Jednostka dominująca zawarła umowę o akredytywę, której zabezpieczeniem jest weksel in-blanco do kwoty 5 250 tys. zł.

W 2017 roku Jednostka dominująca otworzyła nowe akredytywy, które są zabezpieczeniem transakcji zakupu wyczesów bawełnianych. Wartość otwartych akredytyw na 31 marca 2018 r. wynosi 1 385,4 tys. EUR.

Na dzień 31 marca 2018 roku Grupa posiada otwartą gwarancję bankową na kwotę 268,1 tys. EUR z terminem ważności do 23 kwietnia 2019 roku. Gwarancja ta wystawiona została na zabezpieczenie wykonania umowy najmu podpisanej z firmą Panattoni (szczegóły tej transakcji przedstawiono w raporcie bieżącym nr 6/2016 z dnia 11 marca 2016 r).

Grupa posiada również otwartą gwarancję bankową na kwotę 45,0 tys. EUR z terminem ważności do 7 stycznia 2019 roku. Gwarancja ta wystawiona została na zabezpieczenie wykonania umowy najmu powierzchni biurowych podpisanej z firmą West Station Investment Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

5.28.2. Postępowanie sporne prowadzone w sprawie Jednostki dominującej

W 2017 r. oraz do dnia publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie toczyły się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego ani organami administracji publicznej postępowania dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Jednostki dominującej, a także podmiotów od niej zależnych, których pojedyncza lub łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

5.29. OBCIĄŻENIA NA MAJĄTKU

Obciążenia na majątku przedstawione zostały w nocie nr 5.20.

5.30. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Transakcje z jednostkami powiązаныmi dokonywane są na warunkach rynkowych.

Transakcje z jednostkami zależnymi:

Transakcje Spółki ze spółką Harper Hygienics Rus OOO:

	01.01-31.03.2018	01.01-31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Koszty sprzedaży	-	566,4
Przychody finansowe	4,1	16,6
Koszty finansowe	9,9	-

Transakcje Spółki ze spółką Harper Production OOO:

	01.01-31.03.2018	01.01-31.12.2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Przychody finansowe	1 447,9	333,4
Koszty finansowe	209,2	333,4

W czerwcu 2017 r. spółka Harper Hygienics S.A. wyniku sprzedaży udziałów podmiotowi niepowiązanemu utraciła kontrolę nad jednostkami zależnymi Harper Production i Harper Hygienics Rus.

Transakcje z jednostkami powiązаныmi:

Transakcje Spółki ze spółką SIA iCotton:

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Przychody ze sprzedaży	8 896,6	-
Koszt własny sprzedaży	(7 240,0)	-
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	3 013,5	-
- cena sprzedaży	4 955,5	-
- wartość księgowa netto rzeczowych aktywów trwałych	(1 942,0)	-
Przychody finansowe	47,6	-
Należności handlowe	5 957,6	-
Zobowiązania handlowe	161,0	-
Zobowiązania pozostałe - kaucja	13 667,1	-

Transakcje z członkami Zarządu Jednostki dominującej, ich partnerami życiowymi, dziećmi, dziećmi partnera życiowego i osobami pozostającymi na ich utrzymaniu lub osobami pozostającymi na utrzymaniu ich partnerów życiowych

Wynagrodzenia wypłacone Zarządowi i Radzie Nadzorczej Jednostki dominującej oraz pozostałe świadczenia na rzecz Zarządu wyniosły:

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	3 190,2	2 112,0
Świadczenia po okresie zatrudnienia	438,0	220,0
Razem	3 628,2	2 332,0

Kwota świadczenia po okresie zatrudnienia wynika z tytułu zakazu konkurencji po okresie wypowiedzenia członków Zarządu.

Łączne krótkoterminowe świadczenia pracownicze przedstawione powyżej, dotyczą wynagrodzenia z tytułu stosunku pracy i pełnionych funkcji i obejmują:

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zarząd Jednostki dominującej	3 333,5	1 812,0
Rada Nadzorcza Jednostki dominującej	294,7	520,0
Razem	3 628,2	2 332,0

Skład Zarządu Jednostki dominującej został zaprezentowany w punkcie 5.1.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31 marca 2018 roku oraz 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły inne niż opisane powyżej istotne transakcje z członkami Zarządu, ich małżonkami, dziećmi, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

5.31. UZGODNIENIE WYBRANYCH POZYCJI SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

a) Zysk z działalności inwestycyjnej

	Rok 2017	Rok 2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	(2 983,4)	(47,2)
Razem	(2 983,4)	(47,2)

b) Odsetki dotyczące działalności finansowej i inwestycyjnej

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Odsetki otrzymane	(0,2)	(26,7)
Odsetki zapłacone	4 713,1	3 602,6
Odsetki naliczone	611,2	
Razem	5 324,1	3 575,9

c) (Zyski) / straty z tyt. różnic kursowych

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Różnice kursowe z wyceny instrumentów pochodnych	14,7	(6,6)
Różnice kursowe od udzielonych pożyczek	50,6	-
Różnice kursowe od leasingów	(94,4)	133,0
Różnice kursowe od zobowiązania inwestycyjnego	-	215,4
Razem	(29,1)	341,8

d) Zmiana stanu rozrachunków, rezerw i rozliczeń międzyokresowych

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Zmiana stanu należności	(7 746,5)	(2 291,8)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem zobowiązań inwestycyjnych	34 793,4	(4 145,3)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(742,1)	2 123,7
Razem	26 304,7	(4 313,4)

e) Inne korekty

	Rok 2017 (tys. PLN)	Rok 2016 (tys. PLN)
Zmiana stanu wg sprawozdania z sytuacji finansowej		
Wycena programów motywacyjnych odniesiona na kapitał	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	462,3	288,6
Sprzedaż spółek rosyjskich	(3 789,4)	-
Zmiana stanu wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(3 327,1)	288,6

5.32. ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ

Znaczące zdarzenia mające wpływ na sytuację Grupy, o których Jednostka dominująca informowała w raportach bieżących po dacie bilansowej:

5.32.1. Zmiana do umów kredytowych

Jednostka dominująca w dniu 25.06.2018 roku zawarła aneks do umowy kredytowej 02/233/15/Z/IN o kredyt inwestycyjny. Najważniejsze zmiany zawarte w aneksie dotyczyły: zmiany harmonogramu spłat kredytu inwestycyjnego oraz zmiany dotyczących covenantów finansowych.

Jednostka dominująca w dniu 25.06.2018 roku zawarła również aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym. Główna zmiana dotyczy wydłużenia okresu korzystania z kredytu do dnia 27 czerwca 2019 roku.

5.32.2. Zmiana warunków udzielonej gwarancji

Jednostka dominująca w dniu 17 kwietnia 2018 roku zawarła aneks przedłużający termin udzielonej gwarancji dla Accolade PL V Sp. z o.o. Gwarancja przedłużona jest do 23 kwietnia 2019 roku.

5.33. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 31 lipca 2018 roku.

Podpisy Członków Zarządu

Zgodnie podpisano:

_____
Rafał Szczepkowski
Prezes Zarządu

_____
Amit Tilani
Członek Zarządu